VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 120 — Vol. L vuosikerta | Sudbury, Ont. | Tiistaina, lokak. 18 p. — Tuesday, Oct. 18, 1966

Naiset vaativat hinnanalennuksia

Parlamentin jäsenet lupasivat tukea Sudburyn naisten liikehtimistä hintojen alentamiseksi

Sudburyn naisten liikehtiminen ruokatavarain hintojen alentamiseksi alkoi tänään, tiistaina. Kuluttajain protestimarssin kohteena on 14 suurta ketjukauppaa Sudburyn alueella.

Yli 200 naista ja jokin määrä miehiä osallistui maanantaiaamuna Mine Mill haalilla pidettyyn kokoukseen, jossa viimeisteltiin suunnitelmat tämän protestiliikkeen toteuttamiseksi.

Kokouksesta lähetettiin liittohallitukselle päätöslauselma, missä kehoitetaan järjestämään tutkimus ruoan ja sellaisten tavarain kuin esimerkiksi saippuan ja hammastahnan hinnoista.

Samassa kokouksessa kerättiin myös allekirjoituksia asiakirjaan, missä vaaditaan toimenpiteitä nopeasti nousevia ruokatavarahintoja vastaan.

Puheenjohtajana toiminut mrs. Barry Moxam, Waters townshipista, sanoi kokouksessa, että hintojen kohoaminen on yhteydessä kuluttajayleisön välinpitämättömyyden kanssa. Hän kertoi tavanneensa joitakin liikkeiden johtajia jotka ovat ilmaisseet, ettei heitä huolestuta boikottiliike. "Meidän asiamme on huolehtia, että se rupeaa liikuttamaan", sanoi mrs. Moxam.

Boikotin alaisiksi tulevat erikoisesti sianliha, valmiit aamiaisruoat, voi ja kananmunat.

Sudburyn vt. pormestari Grace Hartman sanoi kannattavansa täydellisesti naisten protestiliikettä korkeita hintoja vastaan, mutta hän kehoitti naisia erikoiseen huolellisuuteen asiatietojensa suhteen.

Luvaten kannatuksensa naisille, Ontarion lainlaatijakunnan jäsen Elmer Sopha sanoi, että ruokatavarain vähittäiskauppa on viimevuosien aikana ollut suhteellisen pienilukuisen miesryhmän käsissä. 'Näyttää siltä, että ne muutamat yhtiöt eivät ole kiinnostuneita kilpailusta hintojen suhteen", hän sanoi. "Viimeksikuluneitten vuosien aikana ne ovat kilpailleet kepposilla".

Nickel Beltin elustajana alahuoneessa oleva Norman Fawcett sanoi, että pakkauksella, tavaramerkeillä ja valmistusmenetelmillä on suuri vaikutus hintoihin. Meille sanotaan, että kuluttajat haluavat korkeasti valmistettuja ruokia eri kokoisissa pakkauksissa. Minä uskon sen olevan hyvin kaukana totuudesta".

Sudburyn työväenneuvoston puheenjohtaja George Ingham sanoi, että hänen edustamansa neuvosto tukee täydellisesti tätä liikettä korkeita hintoja vastaan .

Riverside Dominion kaupan johtajan Earl Kentin kerrotaan sanoneen, ettei heillä (paikallisilla johtohenkilöillä) ole mitään tekemistä hintojen kanssa. Hinnat "määritellään päämajassa Torontossa ja meidän asiamme on toteuttaa päätöksiä", väitetään hänen sanoneen.

Seven Days ohjelman seuraajalle uusi tuottaja

Toronto. — CTV-aseman yleisiä asioita käsittelevän W5 ohjelman entinen isäntä, 36-vuotias Peter Reilly on palkattu ohjelma-tuottaja-toimittajaksi ohjelmaan, mikä välitetään CBCn televisioinnin välityksellä sunnuntai-iltaisin samaan aikaan kun W5 ohjelma esitetään CTV asemalta.

Tämän uuden yleisiä asioita käsittelevä "Sunday" ohjelma tulee ottamaan "Seven Days" esityksen paikan ja se tullaan esittämään sunnuntaisin kello 10—11 ill. Ensiesitys tullaan antamaan marraskuun 6 päivänä. Sen päätuottaja on Daryl Duke.

Mr. Reilly tulee olemaan yksi vähintään neljästä Sundayn toimittaja-tuottajasta, joihin lukeutuu kaksi entisen "Seven Days" tuottajaa Larry Zolf ja Michael Michaelides.

Mr. Reilly erosi $20,000 vuosipalkkaisesta toimestaan W5 isäntänä ja päätuottajana CTV:n uutis ja yleisten asiain jaostolla viikko sitten valittaen, että John Basset, CTV:n hallinnon jäsen, oli uhkaillut häntä asiaan sekaantumisellaan.

CBCn Sunday ohjelman puhemies Terry Quinn sanoi täällä maanantaina, ettei mitään lopullista päätöstä esityksen muodoista ole tehty, eikä ole selvillä kuka tai ketkä tulevat toimimaan ohjelman isäntänä tai isäntinä.

Hän sanoi Reillyn esittävän tärkeätä osaa Sundayssa mutta ei ole varmaa tietoa tuleeko hän toimimaan sen isäntänä. "Hänet on palkattu, mutta neuvottelut tullaan käymään vielä pitemmälle", sanoi mr. Quinn. "Emme ole oikeastaan vielä päättäneet, kuka, mitä, milloin, ja miksi".

CLC tuomitsi jyrkästi Medicaren siirtämisen

Ottawa. — Canadian Labor Congress sanoi kirjeessä pääministeri Pearsonille, että työväenliike on tyrmistynyt hallituksen päätöksestä siirtää kansallisen sairaushuoltolain täytäntöön panon heinäkuun 1 päivään 1968.

Se painostaa päätöksen kumoamista ja sairaushuoltovakuutusohjelman mahdollisimman pikaista täytäntöön saattamista.

Kirjeen oli lähettänyt CLCn presidentti Claude Jodoin Congressin neuvoston johtokunnan neljännesvuosikokouksen päätöksen mukaisesti.

Kirjeessä esitettiin eriäviä mielipide hallituksen lausunnosta, että vakuutuksen käytäntöön ottaminen ensi vuonna lisäisi inflatiopainetta. se viittasi neljään väitteeseen;

Ensinnä: "Ohjelma ei ole aiottu alkavaksi ennenkuin kymmenen kuukauden kuluttua, ja me emme voi ymmärtää kuinka se voisi vaikuttaa inflatioon."

Toiseksi: "On kasvavat todisteet, että talouselämän kasvu on saavuttanut huippunsa ja laskusuunta on alkanut, joten se on kuusi kuukautta ajasta pois.

Kolmanneksi, vaikka inflaatio vielä olisikin lisääntymässä, me emme ymmärrä kuinka sairausvakuutus voisi siihen vaikuttaa suuresti.

Vakuutusohjelma sellaisena kuin se on suunniteltu ei lisää sairashuoltokustannuksia vaan on tasapuolisempi ja tehokkaampi tapa maksaa sairauskulut, joita miljoonat canadalaiset nyt maksavat yksityisesti."

"Viimeksi me esitämme", sanotaan kirjeessä, "että sosiaalisen lainlaadinnan käyttö . . . fiskaaliohjelman välikappaleena, on kokonaan epäoikeutettua ja vastoin humaanisia tarpeita."

Canada maltillinen Rhodesian asiassa

Yhdistyneet Kansakunnat. — Canadan edustaja kehoitti täällä torstaina että YKn tuleva toiminta Rhodesian ongelmassa "mitattaisiin rajoituksilla käytännöllisyyden ja toteutettavissa olevaisuuden rajoituksilla."

Canadan edustaja mrs. Edwin Fullerton sanoi täällä komitean kokouksessa, että Canada kannattaa vientisaartoa tavaralajeille, jotka ovat hyvin tärkeitä Rhodesian taloudelle.

Velvoittavat pakoitteet joillekin tavaralajeille, jotka nykyään välttävät vapaaehtoisen vientikiellon, sopivat Canadan ehdottamaan käytännölliseen ja käyttökelpoiseen vientikieltoon.

Hän sanoi Canadan vakavasti epäilevän väkivallan käyttöä Smithin hallituksen kaatamisessa, jota toimenpidettä jotkut Afrikan maat ovat painostaneet.

"Huomattavan suuret asevoimat tarvittaisiin tähän, ja hävityksen seuraukset olisivat hyvin kallishintaisia."

Intohimotappajan vetoomus hyljättiin

Lontoo. — Myra Hindleyn vetoomus elinkautisen vankilatuomion muuttamiseksi hyljättiin maanantaina. Miss Hindley sai tuomionsa osuudestaan intohimo-seksi-tapoon, mikä sai suurta huomiota osakseen Britanniassa.

Vetoomusoikeus hylkäsi puolustusasianajajan esityksen, että 23-vuotias miss Hindleyn juttu olisi pitänyt käsitellä erikseen 28-vuotiaan rakastajansa Ian Bradyn jutusta.

Miss Hindley ja Brady julistettiin toukokuussa syyllistyneeksi murhaan. Sitä ennen oli heidän talostaan löydetty erään teini-ikäisen ruumis. Myös kahden nuoren lapsen ruumiit oli haudattu lähiseudulle.

Kommunistijohtajilla kokous Moskovassa

Moskova. — Sosialististen maiden huomatut johtohenkilöt, Kiinaa ja Albaniaa lukuunottamatta, keskustelevat täällä tämän viikon ajan kansainvälisistä kysymyksistä, lukeutuen niihin Vietnamin sotatilanne ja luultavasti myös Kiinan ongelma.

Kokoukseen osallistuu Neuvostoliiton puolue-edustajan lisäksi Unkarin puoluejohtaja Janos Kadar, Puolan puolusjohtaja Wladyslaw Gomulka ja Romanian, Bulgarian, Tshekkoslovakian ja Itä-Saksan puolue-edustajat Euroopasta, sekä Kuubasta presidentti Osvaldo Dorticos ja puolustusministeri Raul Castro.

Kuuban edustajan saapumisen yhteydessä ilomitettiin, että he ovat tulleet Neuvostoliiton kommunistisen puolueen kutsuvieraina maahan.

Moskovan neuvottelujen uskotaan kestävän viikon piävät. Saatujen ennakoktietojen mukaan vieraat tekevät jossakin välissä lentomatkan Bakonuriin, 1300 mailin päässä Moskovasta kaakkoon sijaitsevalla Neuvostoliiton avaruusalusten lähetyspaikalle.

Jammu, Kashmir. — Intian poliisit avasivat maanantaina tulen opiskelijamielenosoitusta vastaan surmaten kolme opiskelijaa ja haavoittaen 29.

Opiskelijat olivat myötätuntomielenosoituksella nälkälakossa olevien opiskelijatovereitensa puolesta. Viranomaiset väittävät mielenosoittajien kivittäneen poliiseja.

Rauhanpuolustajien ei pidä pelätä yhteistoimintaa punaisten kanssa

Näin selitti mrs. Linus Pauling korostaen, että tärkeätä on se, mitä tehdään, eikä se kuka tekee

Toronto. — Mrs. Linus Pauling antoi täällä torstaina puhuessaan neuvoja canadalaiselle naisryhmälle, että ei pitäisi huolestua, vaikka joutuu kommunistien kanssa yhteistoimintaan koettaessaan torjua sota, nälkä ja taudit. "Seuratkaamme mitä on ehdotettu, ja mitä on tehty, eikä sitä kuka sitä tekee."

Hän sanoi, että jatkuvasti työskennellessään rauhan hyväksi hän on joutunut elämään vihjailujen parissa, että hän on kommunisti, ehkä on, puhuu kuin kommunisti, tai mahdollisesti seurustelee kommunistin kanssa.

"Minua harmittaa ehdotus, että ainoastaan kommunisteilla on rauhan mielipide, että ainoastaan he haluavat poistaa maailmasta sodan, kurjuuden ja taudit."

Mrs. Pauling, jonka aviomies kerran vaati vahingonkorvausta kunnianloukkauksesta amerikkalaisen aikakausijulkaisun toimittajalta, William Buckley Juniorilta, joka oli sanonut häntä kommunistien liittolaiseksi, kehoitti, että rauhan hyväksi työskentelevät koettaisivat saada pois mieliestään sellaisen tunteen, että heidän pitäisi asettua kaikkea kommunistien ehdottamaa vastaan.

Hän antoi nämä lausuntonsa vastaus- ja kysymysajalla, joka pidettiin hänen puheensa jälkeen, lounastilaisuudessa, jonka oli järjestänyt United Nations Association of Metropolitan Toronton naisjaosto Park Plaza hotellissa.

Aikaisemmin, hän sanoi, joillakin naisryhmien jäsenillä oli ollut aikomus osallistua mielenosoituksiin, mutta he kieltäytyivät, jos näkivät marssijain joukossa henkilön, josta he eivät pitäneet.

Mrs. Pauling harmaatukkainen ja hennonnäköinen, sanoi kannattavansa mielenosoituksia, "jos kirjoitatte kongressimiehellenne ainoastaan te ja hän olette asiasta tietoisia, mutta kun yhdytte mielenosoitukseen plakaattien kanssa ,niin toisetkin ihmiset tulevat tuntemaan asian, ja ajanmittaan yhtyvät mielenosoituksiin."

Sodan välttäminen on naisten asia siksi kun naiset on vastuussa lasten ruokinnasta, kotihoidosta ja opetuksesta, ja antamaan lapsille turva tauteja että kuolemaa vastaan.

Hän kehoitti naisia toimimaan siten, että saataisiin Kiina hyväksytyksi YK:n ja ottamaan hyvin epäilevän kannan kaikesta mitä he lukevat ja kuulevat, sekä suositteli naisia lähettämään kirjeitä hallituksen jäsenille.

Mrs. Pauling on ammatiltaan kemisti, kuten hänen Nobel palkinnon voittanut miehensäkin. Hän sanoi erään amerikkalaisen suurlähettilään hänelle kerran sanoneen, että kukaan hallitusvirkailija ei voi kauan kestää kansan painostusta.

Hän sanoi olevansa samaa mieltä YKn pääsihteeri U Thantin kanssa, että ihmiskunta on vakavimmassa kriisissä koko sen historiassa. Hyvin harvat ihmiset huomaavat vaaran yhteiskunnallisessa rakenteessa, jossa rikkaat maat rikastuvat ja köyhät maat käyvät yhä köyhemmiksi. Samanlainen tilanne vallitsee eri maitten sisäisissä elämässä.

RHODESIALLE KANSANVALTA "15 VUODESSA"

Lontoo. — Brittiläisen Kansojenyhteisön sihteeri Herbert Bowden vihjaili täällä torstaina puhuessaan, että voi kulua aikaa ehkä 15 vuotta ennenkuin Rhodesiassa voidaan muodostaa enemmistöhallitus.

Tämä lausunto annettiin kun Britannia hyväksyi pääministeri Ian Smithille annettavan "lopullisen tarjouksen" joka sallii Smithille noin kuutisen viikkoa lopettaakseen Rhodesian kapinan.

Aikamäärän asetus on ollut yksi suurimpia kysymyksiä tässä pitkälle venyneessä Rhodesian tilanteessa. Afrikan maat ovat väsymättömästi vaatineet sitoumusta Britannialta että laillista itsenäisyyttä, joka pohjautuisi valkoiseen hallintaan Rhodesiassa, ei tultaisi koskaan sallimaan. Maan asukasluku käsittää vain 200,000 valkoihoista ja 4,000,000 neekeriä.

EI HETIKOHTAINEN

Bowden sanoi päästävän enimmistöhallintaan Rhodesiassa ehkä kahdessa tai kolmessa yleisäänestyksessä jotka pidettäisiin viiden vuoden väliajoin. Rhodesian valkoiset hallintamiehet ovat koettaneet pelotella sinne asettuneita valkoihoisia puheilla että tämän siirtomaan laillinen itsenäisyys toisi tullessaan hetikohtaisen neekerien vallan.

Bowden sanoi, että päinvastoin, tähtäimessä on vissi aikamäärä, jonka kuluessa tummia kasvoja alkaa näkyä Rhodesian hallituksessa.

Britannian hallitus hyväksyi nämä Smithille tarkoitetut "lopulliset ehdotukset" torstai aamuna ja antoi ne korkeassa Kansojenyhteisön virassa olevalle sir Morris Jamesille, joka lähti Rhodesian pääkaupunkiin torstai-iltana.

"Toivomme, että saamme jonkinlaisen vastauksen Rhodesian hallitukselta muutaman päivän kuluessa", sanoi Bowden.

UUSI SIIRTOLAISUUSOHJELMA PYRKII AMMATTITAITOISTEN TUOTTAMISEEN

Ottawa. — Miesvoimaministeri Jean Marchand julkaisi viikon vaihteessa uuden siirtolaisuusohjelman, minkä tavoitteena on tuottaa jatkuvasti ammattitaitoisia ja Canadan olosuhteisiin sopeutuvia siirtolaisia rotuun, väriin tai uskontoon katsomatta.

Tämä uusi ohjelma, jos parlamentti sen hyväksyy, vähentää tulevien vuosien aikana ammattitaidottomien ja lukutaidottomien siirtolaisten tuloa Euroopasta samalla kun siirtolaisuusovia raotetaan hieman enemmän maailman muihin suntiin.

Mr. Marchand ei esitä mitään siirtolaisten tavoitemäärää — mutta tähänastiset tilastot viittaavat siihen, että vuoden loppuun mennessä saapuu 200,000 siirtolaista — 30 prosenttia enemmän kuin viime vuonna.

Mr. Marchand toivoo, että uuden ohjelman perusteella saadaan toteutetuksi enemmän sellaisia siirtolaisia, joilla on jokin ammattitaito tai kyky ammatittaidon oppimiseen, kuin tulee siirtolaisia omaisten takausten (Sponsored by relatives) perusteella.

"Meidän monimutkainen, kaupunkilaistunut, hyvinvoipataloutemme, mikä toimii teknologisten nopeiden muutosten puitteissa, asettaa ihmisille kyvyn vastata taloudellisiin muutoksiin, kyvyn oppia ja oppia uudelleen ammatin, kyvyn harjoitella uuden alan, jonkalaisia vaatimuksia ei ennen ollut", sanotaan mr. Marchandin julkaisemassa Valkoisessa kirjassa.

Sen mukaan tulee kahdenlaisia siirtolaisia — niitä jotka valitaan heidän sopivaisuutensa perusteella, ja niitä jotka tulevat Canadassa olevien sukulaistensa takaamina.

Valinnaisuuden perusteella siirtolaiset tulevat yleisesti puhuen aikaisempien säädösten puitteissa. Heidän täytyy kelpuutua sellaisille ammattialoille, mistä on kulloinkin kysyntää, tai heillä täytyy olla Canadan 11 luokan koulutusta vastaava oppitaso.

Sen lisäksi heidän täytyy antaa todisteen henkilökohtaisista avuistaan, kuten neuvokkuus, aloitekykyisyys ja sopeutuvaisuus.

Suurin muutos koskee sukulaisuuden perusteella thlevia siirtolaisia.

Euroopasta, Yhdysvalloista, Latinalaisen Amerikan maista ja Karibean meren alueelta tulleet siirtolaiset voivat tänne vakiinnuttuaan tuottaa nykyisten säädösten perusteella takaamalla miltei rajattoman määrän omia sukulaisiaan ja niitä jotka ovat sukulaisia avioliiton perusteella.

Tämä on johtanut, sanotaan Valkoisessa kirjassa, ammattitaidottomien siirtolaisten räjähdysmäisen lisääntymisen mahdollisuuteen.

Valkoisen kirjan mukaan monessa tapauksessa tänne saapuvat ammattitaitoiset voivat tuoda heti vaimonsa ja lapsensa, tuottaa takaamalla sisaria ja veljiä, jotka vuorostaan voivat tuottaa joko miehensä tai vaimonsa, jotka vuorostaan tuottavat takauksen perusteella sukulaisiaan jne.

Tämän välttämiseksi Valkoisessa kirjassa ehdotetaan jaettavaksi takauksen perusteella tuotettavat siirtolaiset kahteen luokkaan:

Kuka tahansa laillisesti Canadan asukkaana oleva henkilö voi tuottaa miehensä tai vaimonsa aviottoman alle 21-vuotiaan poikansa tai tyttönsä, lasten mukana tulevan kihlatun sulhasen tai morsiamen tai alle 16-vuotiaan orvon sukulaisen, sekä isovanhempansa, jotka eivät tule työmarkkinoille.

Oltuaan Canadassa 5 vuotta ja hankittuaan kansalaisoikeudet, henkilö voi tuottaa takaamalla (yllämainittujen lisäksi)) tyttären tai pojan aviopuolisoineen sekä heidän alle 21-vuotiaat lapsensa jne.

Mutta koska takauksen perusteella tuotettavat siirtolaiset eivät yleisesti puhuen ole toimeentuloonsa nähden riippuvaisia takaajasta, heidän täytyy täyttää seuraavat vaatimukset:

—Olla lukutaitoisia omalla kielellään;

— Jos tulija on maskuliini, hänellä tulee olla tai jos hän on alle 16 v. hänellä tulee olla kyky hankkia 7 v. canadalaiskoulutusta vastaava oppimäärä; tai hänen pitää sopeutua työalalle, mistä Caandassa on kysyntää.

Valkoisessa kirjassa on myös vihje siitä, että tarkoitus on käyttää lujia menetelmiä "ei-haluttujen" pääsyn estämiseksi.

Tutkittavana olevien menettelytapojen joukossa sanotaan olevan se, että kaikki Canadaan tulevat henkilöt joutuisivat antamaan sormenjälkien kuvat. Tästä vapautuisivat ainoastaan yhdysvaltalaisvieraat.

Kielletyiksi luokiteltuja henkilöitä ovat rikoksista tuomitut, ne jotka ovat olleet yhteyksissä rikollisten kanssa, oikeutta pakoilevat, huumausaineiden nauttijat ja kaupustelijat, subversiivit sabotöörit, prostituutit ja parittajat, ammattipelurit ja laivoistaan karanneet merimiehet.

Apinapari vuodeksi avaruusmatkalle

Washington. — Yhdysvaltain avaruustutkimushallinto aikoo lähettää kaksi pientä apinaa avaruuteen kuuden kuukauden tai vuoden ajaksi ja tuoda ne sitten elävinä takaisin maahan.

"Eskalaatio vetää Kiinaa sotaan" sanottiin ylioppilaskokouksessa

Ammattitaidottomien sukulaisten tuottaminen tulee vaikeammaksi; sormenjälkikuvaus vierailijoillekin?

Toronto. — Eräs Pekingissä syntynyt kirjailija sanoi viikon lopulla Toronton yliopiston "China Teah-in" kokouksessa, että Amerikan interventionin eskalaatio vetää Kiinan sotaan "mikä saattaa kestää 40—50 vuotta".

Tri Han Suyin sanoi Varsity Arenalla 5,000:lle kuulijalle, että "Peking pitää miltei väistämättömänä" Yhdysvaltain hyökkäystä Kiinaa vastaan."

Canadalainen diplomaatti, Chester Ronning antoi osittaisen kannatuksen yllämainitulle olettamukselle sanoen Han Suyinin olevan "kokonaan oikeassa" mikäli on puhe Kiinan kansallisetujen loukkaamisesta.

Eräs nuori opiskelija, joka vieraili viime kesänä Kiinassa halusi tietää, miksi kiinalaislapsia opetetaan vihaamaan Yhdysvaltoja.

"Love is a Many-Splendored Thing" nimisen best-sellerin kirjoittaja, tri Han Suyin sanoi:

"Kiinalaislapsia ei opeteta vihaamaan amerikkalaisia — vaan Amerikan imperialismia. He ovat niitä ihmisiä, joiden täytyy taistella Amerikan imperialismia vastaan ja heitä valmistetaan siihen.

Profesosri Dale Pontius, Roosevelt yliopistosta, Chicagosta, kysyi tämän jälkeen, että missä tilanteessa tri Suyin uskoo eskalaation saavuttavan sen pisteen jolloin Kiina tulee vedetyksi sotaan.

Tri Suyin sanoi: "Silloin kun Kiinan täytyy toimia omien kansallisten etujensa turvaamiseksi.

"Miltä tuntui amerikkalaisista, jos Meksikossa olisi 500,000 vihollisen sotilasta, jotka pudottavat kuukausittain 60,000 tonnia pommeja sen (Yhdysvaltain) rajan lähettyville.

Kun häneltä kysyttiin myöhemmin, että onko hän samaa mieltä tri Syinin kanssa, mr. Ronning sanoi: "Jos Vietnamin sotaa eskaloidaan, silloin on vakava vaara, että Kiina sekaantuu siihen — milloin tahansa Peking katsoo, että sen kansallisedut tulevat uhatuiksi."

Poliittinen skandaali:

USA KIELSI AVARUUS-KONGRESSIN ESITELMÄT

Washington. — Yhdysvaltain ulkoministeriö on kieltänyt neljää amerikkalaista tiedemiestä esitelmöimästä Madridissa parhaillaan kokoontuvassa kansainvälisessä avaruuslentoja käsittelevässä kongressissa. Tieto asiasta on otettu Yhdysvalloissa vastaan osoituksena virallisen sensuurin voimistumisesta. AP:n Madridista välittämien tietojen mukaan ovat kongressin amerikkalaisosanottajat sitä mieltä, että näiden General Electric-yhtymän, News-Aircraft-yhtymän ja USA:n ilmavoimien tutkimuskeskuksen valmistamien esitelmien kieltämiseen ei ollut mitään syytä. Ulkoministeriön edustaja on ilmoittanut lehdistölle, että kiellon tarkoituksena oli suojella yhtiöiden etuja.

Erään esitelmän laatija, News-Aircraftin edustaja T. Carwey Jr. piti kieltoa karkeana puuttumisena yhtiö n asioihin ja sen omistusoikeuksien loukkaamisena.

Ulkoministeriön lehdistöosaston edustaja sanoi, että kieltopäätös tehtiin sen johdosta, että esitelmissä oli tietoja, jotka olivat "kansallisten etujen tai Yhdysvaltain ulkopolitiikan etujen vastaisia". Washington Post sanoi kuitenkin erääseen kongressiedustajaan viitaten, että yhdessäkään näistä neljästä esitelmästä ei ollut mitään salaisia tietoja ja että esitelmät olivat yleiskatsastus aikaisemmin julkaistusta avaruustutkimuksia koskevasta aineistosta.

VIIME TIEDOT

United Nations. — YKn pääsihteeri U Thant antoi maanantaina Yhdysvaltain päävaltuutetulle, Arthur J. Goldbergille 62:n Afro-Aasian maan protestin siitä kun 19 nuorta yhdysvaltalaista sionistia tunkeutui aikaisemmin Syyrian lähetystöön New Yorkissa. Mr. Goldberg vakuutti mr. U Thantille, että Yhdysvallat on valmiina antamaan poliisisuojelua kaikille YKn lähetystöille, joko asianomaisen lähetystön tai U Thantin pyynnöstä.

Washington. — Presidentti Johnson lähti maanantaina 17 päivää kestävälle matkalle Etelä-Tyynellemerelle ja Kauko-Itään. Vierailumatkansa yhteydessä hän osallistuu myös Manilassa pidettävään Vietnam-konferenssiin mihin on kutsuttu kenraali Nguyen Cao Kyn lisäksi Uuden Seelannin, Australian, Thaimaan ja Filippiinien edustajat.

Ottawa. — Postityöläisten unioiden virkailijat kokoontuvat tänään, tiistaina, Ottawassa, keskustellakseen mahdollisesta lakkotoiminnasta kun toimenhaltijain komissioni ehdottaa vain 6-prosenttista väliajan palkankorotusta. Postityöläiset vaativat 39-prosentin palkankorotusta.

Ottawa. — Ulkoministeri Paul Martin sanoi maanantaina, että vastakkaisista huhuista huolimatta paavi Paavali VI ei tule ensi vuonna Expo 67 näyttelyyn Montrealiin. Vatikaanin piireistä aikaisemmin saatujen tietojen mukaan paavin sanottiin tulevan vierailulle mainittuun maailmannäyttelyyn.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing Address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75, 3 kk. 2.75 USA:ssa 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25 Suomessa: 1 vk. 10.50, 6 kk. 5.75

Suomesta 3 tehdasta Neuvostoliittoon

Lokakuun ensimmäisenä maanantaina allekirjoitettiin Moskovassa sopimus, jonka mukaan suomalainen Valmet Oy rakentaa Neuvosto-Karjalaan, Petroskoin pohjoispuolella sijaitsevaan Segezhan kaupunkiin kolme tehdasta: 400,000 tonnia sulfaattisellulcosaa vuodessa tuottavan tehtaan, kahdella voimapaperikoneella varustetun paperitehtaan ja maailman suurimman paperisäkkitehtaan, jonka vuosituotannoksi tulee '21 milj. paperisäkkiä. Tehdas rakennetaan vuosien 1968-1970 aikana. Valmet Oy tulee näitä, kuten muitakin tehtaita ja tehdaskoneistoja rakentaessaan käyttämään apunaan myös toisia suomalaisia konepajoja.

Sanotaan, että em. sopimus on suurin Valmetin historian aikana ja suurimpia, mitä Suomen ulkomaakaupassa tunnetaan. Se merkitsee 10,000 hyvin palkatun ammattityöläisen vuosipalkkaa eli työtä tällaiselle työläismäärälle kaikkine kerronnaisvaikutuksineen, sanoo Helsingissä ilmestyvä Kansan Uutiset-lehti. Valmet Oy:n pääjohtajan, Olavi J. Mattilan sanojen mukaan sopimus on erittäin merkityksellinen Valmetille ja Suomen koko metalliteollisuudelle.

Sopimus Segezhan puun- ja paperinjalostuskombinaatin rakentamisesta ei ole ainoa, jonka Suomen metalliteollisuus on tehnyt. Viime vuosien aikana on julkisuuteen saatu vähän väliä uutisia suurista sopimuksista, joita Suomen konepajat ovat tehneet neuvostoliittolaisten viranomaisten kanssa paperikoneiden ja muiden puunjalostuskoneiden toimittamisesta, laivojen rakentamisesta jne. Nämä tilaukset ovat muodostaneet ja muodostavat edelleenkin rungon, jolla Suomen metalliteollisuus rakentuu. Niillä on todella suuri ja arvokas merkitys Suomen konepajoille ja koko kansantaloudelle.

Näin pienessä Suomessa! Miksi ei myös täällä Canadassa?

Washingtonista saapuneissa uutistiedoissa kerrottiin noin viikko sitten, että Yhdysvallat on karsinyt joukkomitassa tuotteita pois ns. "strategisten tavarain" luetteloista. Käytännössä tän tarkoittaa sitä, että Yhdysvallat valmistuu mahdollisen tilaisuuden auettua ryntäämään suurella voimalla sosialististen maiden alati kasvaville markkinoille.

Pitääkö meidän kansakuntana menettää sellaisia suuria kauppamahdollisuuksia, mitä esimerkiksi Suomen konepajat käyttävät nyt hyväkseen vain sen takia kun USA ei ole vielä itse päässyt joukkomitassa idän markkinoille, missä rupeaa olemaan melkoista tungosta halukkaiden länsimaisten "kauppamatkustajien" keskuudessa.

Kehno perustelu

Huonoa asiaa on tavallisesti puolustettava, mikäli sellaiseen hommaan halutaan ryhtyä, kehnoilla perusteluilla.

Näin menetteli myös Yhdysvaltain presidentti Lyndon B. Johnson torjuessaan maailmanlaajuista kannatusta saavan vaatimuksen, että Yhdysvaltain pitäisi muitta mutkitta lopettaa Pohjois-Vietnamin pommituksen ja siten ottaa ensimmäisen askeleen Vietnamin sodan lopettamiseksi.

Kuten on uutistiedoissa kerrottu, presidentti Johnson sanoi torstaina Valkoisessa talossa lehdistön vastaanottotilaisuudessa, että hän "ei näe tällä kertaa näköpiirissä mitään sellaista, mikä oikeuttaisi minun pyytämään 300,000—400,000 amerikkalaista seisomaan siellä (Vietnamissa) kädet taskuissaan siksi kun joku täälla esittää taukoa, ellei heidän vihollisensakin ota taukoa."

Tällaisella sana-akrobaatialla mr. Johnson yrittää kääntää asiat ylösalaisin. Kouliintuneen poliitikon tavoin hän tekee ensin variksenpelättimen kuulijakuntansa nähtäväksi ja lyö sitten kuin vierasta sikaa tämän pelättimen kukistamiseksi.

Tosiasia tietenkin on, ettei kukaan ole esittänyt amerikkalaisille, että heidän pitäisi "kädet taskuissa seisoa" maalitauluna. Kiistatonta nimittäin on, että Pohjois-Vietnamista ei ole lähtetty yhtään ainoata pommittajakonetta Yhdysvaltoihin, ei ainoatakaan vietnamilaista pommia ole pudotettu Yhdysvaltain maan kamaralle, eikä ainoatakaan miestä, naista tai lasta ole amerikkalaisilla pommeilla murhattu Yhdysvaltain maan kamaralle.

Kysymys on siis ole siitä, että amerikkalaisten pitäisi muka "seisoa" maalitauluna, vaan siitä että he lopettaisivat raa'an ja säälimättömän sekä suuria tuhoja aiheuttavan yksipuolisen pommituksensa Pohjois-Vietnamia vastaan. Presidentti Johnsonilla on tässä suhteessa valittavanaan aihetta vasta sitten, jos vietnamilaiset eivät pidätykään enää Amerikan kaupunkien ja kylien tuhoamisesta vaan aloittavat niiden ilmapommituksen jenkkisotilaiden "tauon" aikana.

Käytännöllisesti katsoen presidentti Johnsonin lausunto tarkoittaa sitä, että kaikista "rauhanpuheista" huolimatta Washingtonilla ei ilmeisesti ole mitään aikomusta Vietnamissa harjoittamansa hyökkäyssodan lopettamiseksi.

Hän hylkäsi YKn pääsihteeri U Thantin sekä lukemattomien muiden julkisuushenkilöiden esittämät toivomukset, että "ensimmäisenä askeleena rauhaa kohti" Yhdysvallat lopettaisi raakamaisen pommituksensa Pohjois-Vietnamia vastaan. Hän ei vain hyljännyt tätä ehdotusta vaan pilkkasikin kyynilliseen tapaan tätä yleismaailmallista rauhanvaatimusta ehdotusta sanomalla:

"Minä en oikein ymmärrä miksi te haluatte lentäjiemme pitävän (pommitus) tauon ja painamaan kätensä selkänsä taakse silloin kun toiset ihmiset eivät pidä taukoa, vaan jatkavat ampumista heitä kohti . . ."

Mutta miksi on yhdysvaltalaisia satojen mailien päässä omasta maansa rajojen ulkopuolella Vietnamissa "maalitauluna"? Eikö voitaisi ajatella, että jos vietnamilaisia sotilaita ei ole Yhdysvaltoihin lähetetty, niin silloin ei liioin ole yhdysvaltalaisilla sotilailla mitään asiaa Vietnamissa?

Me uskomme, että amerikkalaisia kohti ei tule ainoatakaan laukausta — sen jälkeen kun he jättävät Vietnamin kansan rauhaan ja lähtevät takaisin kotiin Vietnamista. Tosiasiassa on mahdollista, että amerikkalaisten ei tarvitse olla sen jälkeen "maalitauluna" Vietnamissakaan, kun Washington suostuu Pohjois-Vietnamin pommituksen lopettamiseen sekä rauhanneuvotteluun Kansallisen vapautusrintaman sekä muiden asianosaisten kanssa v. 1954 allekirjoitetun Geneven sopimuksen hengessä — mitä sivumennen sanoen USA on julkeasti rikkonut aikaisemmin pyhästi vannotuista kunnioittamuslupauksistaan huolimatta.

SUOMALAISIA NAISIA SAKSAN NATSIEN KESKITYSLEIREILLÄ

Olen juuri lukenut Suomen Naisten Demokraattisen Liiton kustantaman kirjan. Huomen tiellä. Vaikka se ei olekaan hauskaa luettavaa "Huomen tiellä" on mielestäni vieläkin ajankohtainen varoitus. — Siksi olen lainannut siitä mukanaseuraavat otteet toivomuksella, että Vapaus julkaisisi ne, kirjoittaa eräs naislukija Port Arthurista oheisesta kirjoituksesta:

Keväällä v. 1942 siirrettiin kaksi suomalaista naista, Hilda Nevalainen ja Norma Laivo Hämeenlinnan keskus- ja lääninvankilasta Helsingin lääninvankilaan. Siitä alkoi heidän kärsimystensä ja kauheiden kokemustensa aika. Heidän yliluonnollista kestävyyttä ja sisua kysyi nyt matkansa Saksan fasistien kuolemanleiristä toiseen. Sodan päätyttyä heidät siirrettiin Neuvostoliittoon, mistä he entisille vankitovereilleen lähettämissään kirjeissä ovat kertoneet kokemuksistaan kuolemanleirissä. Julkaisemme niistä otteita.

Elokuun 25 päivän aamuna v. 1942 neljä naista ja kaksikymmentä miestä lastattiin Helsingin satamasta laivaan.

Miehet vietiin edellä ja laskettiin ruumaan niinkuin ainakin rahtitavara. Naiset jätettiin laivan kannelle. Laiva erkani hiljalleen laiturista ja kääntyi etelään . . . Matka oli kai Tallinaan.

Iltapuolella laiva tuli rantaan ja vangit kuljetettiin kuuluisaan "Batareihin". Siellä oli saksalainen vastaanotto. — Vangeilta otettiin kaikki rahat ja kultaesineet, vaadittiin elämäkerta, suoritettiin ruumiintarkastus ja vietiin "kamariin". "Siellä olimme kaksi viikkoa. Sanottiin, että olemme karanteerissa."

Karanteerin loputtua siirrettiin vangit verstaalle työhön. Verstaassa annettiin suomalaisille ensityöksi korjattavaksi vaatteita, jotka oli riisuttu venäläisiltä sotavangeilta tahi etulinjoilla tapetuilta. Vaatteissa oli kuulanreikiä ja vielä tuoreita veriläiskiä. Toisinaan oli vaatteen taskussa lappunen, josta kävi selville kenelle vaatekappale oli kuulunut, oli morsiammen tai sisaren kuva . . .

Ensimmäisinä kuukausina ruoka oli vielä mukiinmenevää vankilaruuaksi, mutta pian se alkoi muuttua. Iltaisin ilmestyi homeesta vihreätä kuoripäällisiä perunoita, päivälliskeitto muuttui vedeksi, jonka pohjalla oli sahanjouhojen tapaisia hiutaleita, tai tehtiin keitto happamista kaaleista. Sitä syötyään sai ankarat vatsapoltot. "Päivällä pääsimme ulos n. 15—20 minuutin ajaksi ja likaämpärin ohimennessämme löysimme siitä jonkun paleltuneen, puolimädäntyneen perunan, kalanruodon ja toisinaan — tosin harvoin — löytyi sellainenkin harvinaisuus kuin lihanpala illalliseksemme . . ." Kuin eestiläiset, jotka saivat kotoaan paketteja, söivät perunoita, söivät suomalaiset heidän perunankuorensa. Se oli herkkuannos, kun kuoret oli pesty ja keitetty . . . Kaikesta huolimatta kävi "pää rinkiin" niinkuin eestiläiset sanoivat. Pyörrytti vakituisesti. Ruumiinlämpö laski alle 36-asteen. Jos kävi välskärin luona valittamassa, niin hän neuvoi syömään enemmän munia, voita ja silavaa.

Nälän rinnalla oli jatkuva hermojännitys. Joka viikko vietiin joku joukosta tapettavaksi. Kirjeissä käytettiin nimitystä "taivastappi", joka oli tapettavaksi vietyjen viimeinen olinpaikka. Ennen saksalaisten perääntymisen alkamista veivät he tavallisesti ainoastaan tiistai-iltaisin taivastappiin mutta sitten kun alkoi saksalaisten fasistien nopea perääntyminen Neuvostomaalta, alettiin ihmisiä viedä sinne useimmin. "Kerran he ottivat kaksi kommunistia, erään meille vangeille myötämielisen välskärin ja vielä yhden en muista mikä hän oli miehiään — hirtettäväksi. Joka työverstaasta määrättiin edustajat katsomaan toimitusta. Niinpä he komensivat kolonittain 600 henkeä hirttopuiden eteen ja ympärille asetettiin vartiosto. Pihalle järjestettiin vangeista neliskulmainen rivistö pylväiden ympärille ja vieläpä komennettiin seisomaan suorina. Sitten paikalle tuotiin neljä henkeä. Yhdellä oli päällään valkoinen lääkärinhaalari, kädet selän taakse sidottuina. Heidät kuljetettiin hirttopaikalle ja asetettiin lenkki kaulaan. Kahdelle vangeille annettiin mahdollisuus sanoa viimeinen sana. — kommunisteille ei. Eräs heistä sanoi eestin kielellä. — Hirttäkää jos haluatte, en ole mitään pahaa tehnyt. Hän potkaisi pallin jalkojensa alta ja pyöräytti itsensä ympäri. Värähdys kävi heidän ruumiissaan — he olivat kuolleet. Mutta näytös ei päättynyt tähän, huippukohta oli vielä edessä. Nyt ryhdyttiin pitämään hirtettyjen ruumiintarkastus. He olivat istuneet yksityis kopeissa jo useimpia kuukausia. Ennen hirtettäväksi tuontia heidät oli jo varmasti tavanmukaisesti tarkastettu. Nyt tässä ruumiintarkastuksessa löytyi kommunistien taskuista pieniä rasioita. Hämmästys oli suuri, sillä rasiat olivat täynnä täitä. Tällä tahdottiin näyttää minkä takia heidät hirtettiin. Kommunistit muka levittivät täitä väestön keskuuteen ja siten tahallaan muka lavantautia.

Monet vangit uskoivat tämän tarinan ja sen, että välskäri oli varastanut kultahampaita kuolleilta. Monta vankia kuoli lavantautiin, mm. suomalaisten joukosta tervein ja voimakkain mies, Waltter Karttu. Hän poti lavantautia ja alkoi parantua, mutta kuoli yhtä äkkiä kaikkien suureksi ihmeeksi.

Elokuun 25 päivänä 1943 annettiin käsky valmistautua matkaan. — "Meidät pantiin kolmeen laivaan . . . Danzigissa meidät laskettiin pieniin jokilaivoihin ja vietiin kuutisenkymmentä kilometriä jokea ylöspäin ja sitten seurasi vielälä 7 kilometriä kävelymatkaa."

Jälleen oli edessä karanteeni ja sen jälkeen siirto Stutthohffin kuolemanleiriin, jossa perinpohjaisesti tutustuttiin fasistien kasvatusmenetelmiin.

"Heti ensimmäisenä aamuna meidät komennettiin riviin. Eräs eestiläinen nainen, joka lyönneistä ja kidutuksista oli menettänyt järkensä, ei ymmärtänyt "pampun" komennusta. "Pamppu" hyppäsi naisen kimppuun ja alkoi hakata. Nainen kaatui iskuista, mutta tästä 'fyyreri' vain innostui. Hän survoi naista saappaankorollaan kasvoihin ja vatsaan, hakkasi koko arjalaisella mahtavuudellaan kunnes nainen menetti tajuntansa. Sitten hän repi tämän vaatteet riekaleiksi. Kun nainen hiukan palasi tajuihinsa mies komensi hänet ryömimään parakkiin. Meitä kiellettiin puhumasta naiselle menemästä häntä kahta metriä lähemmäksi, antamasta ruokaa tai juomaa sillä uhkauksella, että joka ei tätä tottele, saa samalla mitalla. Näin makasi nainen verissään samassa paikassa kolme päivää. Hän ei ollut lainkaan ihmisen näköinen, niin raadeltu hän oli. Kasvot olivat niin turvoksissa, ettei silmiä näkynyt ja repaleisten vaatteiden alta näkyi mustanpunaiseksi piesty ruumis."

Leirin vanhin oli murhaaja-saksalainen, vaikka leiri oli poliittisille vangeille. Blokkien eli parakkien vanhimpina olivat saksalaiset varkaat ja katunaiset. Heillä oli rajaton valta lyödä ja tehdä vangeille mitä halusivat . . . Pienikin vastaan sanominen saattoi suoda vangille monta lyöntiä kumipampulla.

Mitä lähemmäksi neuvosto-armeija tuli, sitä suuremmaksi tuli saksalaisten hätä hävittää ja tuhota vankejaan. He alkoivat viedä krematorioon myös vanhuksia ja lapsia. Mutta kerran sattui tulipalo, joka poltti krematorion. Mitä tehdä, venäläiset lähenivät jättiläisaskelin. Oli kiirehdittävä.

(Jatkuu)

SYNTYMÄPÄIVIÄ

John Turpeinen, Beaver Lake, Ont., täyttää perjantaina, lokakuun 21 pnä 80 vuotta.

Kalle Sillanpää, Sudbury, Ont., täyttää lauantaina, lokakuun 22 pnä 60 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Kirjeitä

ROUTA PORSAAN KOTIA AJAA

Koska on ollut epätietoisuutta siitä vieläkö kadonnut porsas liikuskelee Sudburyn ympäristöllä, on asian selvittämiseksi mainittava, että se juttu on saanut onnellisen lopun ja "villisika" on palannut omaan kotoiseen karsinaansa. Ja mikä on ihmeellisintä, niin porsas on lihonut ja kasvanut niin, että kyllä sen olisi mielellään ottanut kuka hyvänsä joulukinkkunsa aluksi ja kasvatettavaksi.

Kun loppu on hyvä, niin kaikki on hyvin, kuten kävi tässäkin jutussa.

— LUONNON YSTÄVÄ.

PORT ARTHURIN KUULUMISIA

Port Arthur. — Kauppakamarin kokoussalissa pidettiin viime torstaina Järvienpään konferenssi, missä useiden järjestöjen ja yleisten laitosten edustajat arvosteli terävästi liberaalipuolueen hallitusta siitä kuperkeikan heitosta kun kaasuputkilinjan rakentaminen Länsi-Canadasta Etelä Ontarioon annetaan tehdä Yhdysvaltain kautta. Maakunnan lainlaatijakunnan jäsen Ted Freeman sanoi sitä tekoa avoimeksi petokseksi.

* * *

CSJ on saanut Vietnamista ja Canadan satavuotisjuhlien yhteydessä pidettävän Expo '67:n valmistelusta filmejä, mistä oli yksityiskohtainen maininta viime torstaisessa Vapaudessa. Esitys tapahtuu Pohjolan haalilla lauantaina, lokakuun 22 päivänä kello 8 illalla.

* * *

International osuusliikkeen Kamistiquian kokous antoi hyväksymisensä johtokunnan ja tilintarkastajain raportille.

* * *

Keskustelutilaisuuteen Finnish haalille oli saapunut yleisöä kuulemaan Vapauden liikkeenhoitajan E. Suksen ja CSJ:n v.t. sihteerin Helen Tarvaisen esityksiä hetken ja ensi vuoden juhlatoiminnoista. Avatessaan tilaisuuden puheenjohtaja luetteli osaston tekemiä aloitteita ja esityksiä.

Ennen varsinaista puhettaan Suksi viittasi Vapauden torstain numerossa olleeseen A. T. Hillin 70-vuotissyntymäpäivän johdosta kirjoitukseen ja lausui asianomaisille Vapauden ja Järjestön sekä läsnäolleiden puolesta yhteiset onnittelut.

Ensiksi Suksi selosti kansainvälistä tilannetta, jossa Vietnamin sodan lopettamisen puolesta taistelu on keskeisin ja sen ratkaisusta voi riippua uhkaavan ydinasesodan välttäminen. Erikoisesti hän korosti yhteistoimintoja Canadan Liittovaltion perustamisen 100-vuotisjuhlain järjestämisessä, Sudburyssa jo sovittua Suomi-viikon vieton sunnitteluja jne. Hän puhui Vapauden 50-vuotisjuhlien vietosta ja siihen liittyvistä seikoista kuten erikoisryntäyksistä ja toiminnoista, joista mainitsi 50-sivuisen juhlanumeron julkaisemisen.

Nyt alkavan levitysryntäyksen yhteydessä Vapauden koko vuoden uusille tilaajille tarjotaan kirjallisuutta lähes kolmen dollarin arvosta. Kirja lähetetään heti tilauksen saavuttua. Täten suoritetaan myös tärkeää valmistautumista kultavuoden juhlimiseen.

CSJ:n v.t. sihteeri Helen Tarvainen alkoi selostaen nyt käynnissä olevaa taistelua elintarpeiden hintojen nousua vastaan, jossa ensimmäisenä on lihan oston boikotti ketjuliikkeistä jotka monopolihinnoittelun avulla ovat kärjistyttäneet tilannetta. Siinä yhden viikon aikana järjestetään ruokailu ilman lihaa, mutta samalla kaupankäynti siirretään täysin osuusliikkeisiin ja nurkkakauppoihin.

Kaiken taustalla hintojen nousuun vaikuttaa Vietnamin sota, jossa yhteydessä järjestetään liittohallitukselle osoitettu anomusryntäys USAn hyökkäyssodan lopettamiseksi Vietnamissa. Anomuksessa vaaditaan (1) Canadan hallitusta seuraamaan Ruotsin hallituksen esimerkkiä ja lopettamaan sota-aseiden myynti Yhdysvalloille; (2) vaaditaan Yhdysvaltoja ja kaikkia ulkovaltoja vetämään sotavoimansa pois lopettamaan Pohjois- ja Etelä-Vietnamin pommituksen joissa siviiliväestö joutuu uhreiksi; (3) kannatetaan YK:n yleissihteerin esityksiä, että Etelä-Vietnamin vapautusrintama kutsutaan rauhanneuvotteluihin; (4' vaaditaan USAn ja muiden ulkomaisten sotavoimien poistumista, että vietnamilaiset saavat itse ratkaista maansa asiat.

Näiden alustuksien jälkeen kokouksen puheenjohtajana toimiva vielä vajaa 70-vuotias A.T. Hill vastasi nyt ennakolta yllätyksellisesti esitettyihin onnitteluihin kiittäen sydämellisesti ja selittäen hänestä tuntuvan siltä, että onnittelut oli tarkoitettu niille historiallisille toiminnoille: 55 vuotta sitten toimineelle CSSJ:n, joka oli vastaanottamassa ja avustamassa suomalaisia siirtolaisia siihen aikaan ja CSJ:lle, jonka perustamiseen ja laillistamiseen, kuten myös Työkansaa seuranneen Vapaus-lehden perustamiseen ja rakentamiseen hän on osallistunut.

Useita kysymyksiä tehtiin varsinkin Vietnamin kysymyksestä ja Kiinan asennoitumisesta. Kysymyksiin saatiin asiallisia ja selventäviä vastauksia. — Oskari Koskela.

Atomivoimalla napapiirialueelle

Moskova. — Tshuktshien niemimaalle ikuisen jään alueelle on alettu rakentaa 48,000 kw-tehoista atomivoimalaa. Rakennustyöt saataneen päätökseen vuoden 1970 loppuun mennessä. Voimala toimittaa energiaa alueen monille kultakaivoksille sekä lämpöä läheisille asutuskeskuksille.

Alueen ankarat luonnonolot huomioon ottaen on voimalan reaktori- ja turbiinisalit, hallintotilat, muuntajat ja aputilat sijoitettu saman katon alle.

DDRn TUNNUSTAMINEN REAALINEN POHJA

Saksan Demokraattisen Tasavallan tunnustamista koskeva kysymys on viime päivinä noussut jälleen julkisuuden valokeilaan useammastakin syystä, ja entistä reaalisemmalla pohjalla. Tämä uusi vaihe alkoi, kun Länsi-Saksan talousministeri Schmucker vieraili Romaniassa keskustelemassa ao. maiden kauppasuhteiden kehittämisestä, mutta samalla myös tunnustelemassa, mitä tapahtuisi, jos Länsi-Saksa Hallsteinin opista poiketen, solmisi täydet diplomaattiset suhteet Romaniaan. Useat tarkkailijat arvelevat, että jos näin tapahtuisi, niin lukuisa joukko muita maita tunnustaisi myös Saksan Demokraattisen Tasavallan de jure ja solmisi täydet diplomaattiset suhteet. Epäilemättä Suomessa äsken vieraillut Länsi-Saksan omaisuusministeri Dollinger kävi myös tunnustelemassa Suomen kantaa DDRn tunnustamisen suhteen.

Pääministeri Paasio antoi äsken saksalaiselle lehdelle lausunnon, jossa hän varovasti arvosteli Bonnin vaatimusta puhua yksin koko Saksan nimissä ja asetti epäilyksen alaiseksi länsisaksalaisen yksinedustusvaatimuksen. Tämä vaatimus on teoriaa, koska Saksa on nyt kertakaikkiaan jaettuna kahteen osaan, totesi Paasio. Suomen ulkoministeri Karjalainen taas esitti jokin päivä sitten YKn yleiskokouksessa Suomen kannan, jonka mukaan vielä YKn ulkopuolella oleville maille olisi myönnettävä tarkkailijoiden lähettämisoikeus YKhon Euroopan osalta Karjalaisen lausunto on tulkittu Saksan Demokraattisen Tasavaltaa koskevaksi. Tässä yhteydessä on myös huomattava DDRn valtionpäämiehen Walter Ulbrichtin parhaillaan menossa oleva juhlallinen valtiovierailu Jugoslavian presidentti Titon luona. Kysymyksessä on paljon enemmän kuin pelkkä valtiovierailuakti. Yleisesti odotetaan, että Ulbrichtin vierailusta on huomattavia taloudellisia ja poliittisia seurauksia DDR:n ja Jugoslavian suhteissa. Ja tunnettu tosiasia on, että lukuisat kehitysmaat ovat valmiit tunnustamaan DDRn. Länsi-Saksan lahjusmaiset luotot, joissa on kuitenkin korkea korko, ovat toistaiseksi estelleet tämän prosessin toteutumista.

Jos DDRn olemassaoloa ja tunnustamista koskeva kysymys olisi puhtaasti poliittinen, niin realiteettina se riippuisi melkoisesti ilmassa. Mutta nykypäivän maailmassa Bonnin ajama politiikka, jonka pohjana on käsitys valtiosta, jota ei ole olemassa, on täysin todellisuutta vastaamaton. Sosialistisen suunnitelmatalouden ja ahkeran työn tuloksena DDR on noussut maailman kehittyneiden t e o l lisuusvaltioiden eturiviin. Tämän tosiasian ovat joutuneet tunnustamaan länsisaksalaisetkin. Itä-Saksa on jo 8. tilalla, myöntää Länsi-Saksan varakansleri Mende. DDR on nykyisin sosialistisista maista Länsi-Saksan suurin kauppakumppani. Kun Bonn väittää käyvänsä tätä kauppaa "humanitäärisistä" syistä, niin todettakoon, että tämän kaupan arvo on noin 600 miljoonaa dollaria vuodessa. Tämä on niin huikea summa, että sitä ei voida perustella millään "humanitäärisyydellä".

DDRn taloudellinen kehitys ei ole suinkaan pysähtynyt edellä mai-

(Jatkuu seuraavalla sivulla)

PÄIVÄN PAKINA

LUOTTAMUSMIES POMOA ÄLYKKÄÄMPI

Yleispiirteisesti työläisten kannalta katsoen "hyvä pomo" on hän, joka makaa "kuusi jalkaa maan uumenissa", kuten sanotaan.

Työväenliikkeen kannalta katsoen olisi tietenkin väärin omaksua sellainen käsitys, että yhteiskunnallinen jakautuminen tapahtuu työläisten ja pomojen välillä. Tosiasia on, vaikka jotkut heistä eivät sitä ymmärrä eivätkä hyväksy, että työmaapomotkin ovat suurten työnantajapiirien riistettävänä — että kaikista pinnallisista ilmiöistä huolimatta, tavallisella työmaapomolla ja työläisellä on paljon enemmän yhteistä kuin on sellaisen pomon ja suuryhtiöiden presidentin välillä. Luokkataistelua käydään suuromistajain ja työtätekevien, eikä työläisten ja pomojen välillä.

Pomojakin on tietenkin monta eri sorttia — on sellaisiakin joita työläiset kunnioittavat ja pitävät arvossa.

Mutta olettamus siitä, että pomot olisivat älyllisesti joitakin hengen jättiläisiä, ei ilmeisestikään pidä aina paikkaansa. Päinvastoin eräs tieteellinen tutkimus osoittaa, että työläisten luottamusmiehet ovat pomoihin verrattaessa älykkäämpiä ja valppaampia.

Tällaisen tutkimuksen on suorittanut hallintojen (työnantajain) neuvonantaja—spesialisti Harold. F. Rothe ja kump. Hänen raporttinsa tämän tutkimuksen tuloksista on julkaistu "Factory Management & Maintenance" julkaisussa.

"Pomot jäivät alakynteen" sanoo Rothe esittäen, että tämä käsityskanta ei perustu arvailuun, vaan psykologiseen tutkimustyöhön.

"Ammattiyhdistysten luottamusmiehet ovat älyllisesti lähellä tehtaan hallintoon kuuluvia . . . pomot paljon heikompia."

Tässä on joitakin esimerkkejä mainitusta tutkimuksesta:

Sanan tarkoitus: Jos hallintoon kuuluvan henkilön taso merkataan numerolla 100, silloin on luottamusmiehen taso 83½ ja pomon 54.

Mr. Rothe sanoo "tämän tarkoittavan sitä, että luottamusmies tietää, mistä "suuri pomo" puhuu mutta pomo ei".

Loogiset suhteet: Jos hallintohenkilökunnan keskitaso on 100, silloin luottamusmiesten (keskitaso) on 81 ja pomojen 62½. (Sellaisella numerolla ei pääse koulussa muuttamaan luokalta toiselle.'

Aritmetiikka: Hallintohenkilökunnan 100-standarttia vastaan luottamusmiesten standartti oli 80 ja pomojen 70. (Tämä osoittaa, että pomot osaavat laskea ainakin niin paljon, että pystyvät täyttämään omat tuloverokaavakkeensa.)

Loogillinen analyysi: Jos hallitushenkilökunnan keskiarvo määritellään sadaksi, niin samojen perustelujen mukaan luottamusmiesten keskiarvo on 80 ja pomojen 40 (Tämän mukaan luottamusmiehet ovat kaksi kertaa parempia ajattelijoita kuin pomot.) "Tämä seikka, sanoo Rothe, aiheuttaa pomoille paljon vaikeuksia.

Käsiteltyään näitä tulosnumeroita puolelta ja toiselta Rothe kysyy: "Mistä tämä johtuu" ja yrittää vastata oman kysymyksensä seuraavasti:

"Oikeita (parhaita) miehiä ei oteta pomoksi. Tässä on kysymyksen ydin."

Rothe huomioi, että unioiden luottamusmiehet valitaan, mikä tarkoittaa sitä, että paras mies saa tavallisesti sen toimen.

Toisaalta pomot nimitetään (työnantajan toimesta) useiden seikkojen perusteella, sisältyen niihin se, kuinka valmis henkilö on yhteistoimintaan työnantajain tai heidän edustajainsa kanssa.

Tämä viittaa siihen, että "yhteistoiminnallisuus" ei ole paras mahdollinen mittatikku.

Totuuden nimissä on huomioitava myös Rothen selitys, että yleisesti puhuen pomot ovat älyllisesti "tasapelissä" työläisten kanssa.

Tässä yhteydessä, tutkimuksen suorittajat olivat pyytäneet yleisjohtajia ilmoittamaan tehtaissa, missä tutkimukset suoritettiin ketkä työläisistä ovat kiusanhenkiä, jotka aiheuttavat "vaikeuksia".

Eräs liikkeenjohtaja nimitti 15 työläistä, jotka hänen mielestään ovat "vaikeuksien aiheuttajia."

Kun sitten suoritettiin älyllisyys tutkimus heidän keskuudessaan, silloin todettiin, että viidestätoista "vaikeuksien aiheuttajasta" oli 10 yli keskitason älyllisyysluokkaan kuuluvia ja 5 älyllisesti korkeimpaan luokkaan kuuluvia.

Tämän jutun moraalina, eli opetuksena voidaan pitää seuraavaa: Työläiset — mukaanlukien, pomot — jotka omaksuvat työnantajan katsomukset, ovat vain isoisten asialla.

Hyvät ammattiyhdistysmiehet — mukaanlukien ne "vaikeuksia aiheuttavat kiusanhenget" — ovat sittenkin neuvokkaimpia, huomautetaan sähkötyöläisten union "UE News" lehdessä, jonka artikkelia hyväksikäyttäen ylläoleva on naputeltu — Känsäkoura.

Urheilua

Michel Jazy juoksi ME:n

Saint Maur. — Ranskalainen Michel Jazy, joka omien sanojensa mukaan kuun vaihteessa pidetyssä Suomen ja Ranskan yleisurheilumaaottelussa jätti jäähyväiset kilpaurheilulle teki keskiviikkona uuden maailmanennätyksen 2,000 metrin juoksussa. Hän sai Saint Maurissa pidetyssä kilpailuissa matkalla ajan 4.56,2, joka 1,6 sekunnilla alittaa länsisaksalaisen Harald Norpothin nimissä olleen entisen ME:n.

Michel Jazy, joka vuosien varrella monesti on piirtänyt nimensä ME-luetteloihin, teki ensimmäisen maailmanennätyksensä vuonna 1962 saavuttamalla silloin samaiselle 2,000 metrillä ajan 5.01,6.

Puolan Kubica taiteili kärkitilalle

Mexico. — Otteen irtoaminen ja tästä seurannut putoaminen rekiltä veivät maailmanmestari Mihail Voroninilta selvän voiton Mexicon esikisojen miesten voimistelukilpailujen 6-ottelussa. Voiton korjasi puolalainen Wilhelm Kubica, joka ainoana pystyi tarjoamaan riittävän vastuksen neuvostoliittolaisvoimistelijoille. Toiseksi tullut Sergei Diamidov hävisi Kubicalle 0,05 pistettä. Voronin jäi kolmanneksi.

'Muusihunttareille' oppia ja ohjeita

Kapuskasing. — Piilaantunut hirvenliha voi kuolettaa intohimoisimmankin metsästäjän innostuksen. Mutta ei ole pakko päästää sitä pilaantumaan, jos liha käsitellään oikealla tavalla, tiedoitetaan Kapuskasingin metsästysalueen riistanvartiain taholta.

Ruhon metsässä käsittelyyn he ehdottavat mukaanotettavaksi seuraavat kapistukset 15—30 jalkaa puolen tuuman paksuista köyttä; terävä metsästyspuukko; hiomakivi; koukulla varustettu kevyt väkipyörä; muovi tai kangassäkki syötäville sisuskappaleille; terävä kirves tai tappara; pienikokoinen kelkka (toboggan), jos maa on lumen peitossa; neliöjaardi puhdasta liinavaatetta tai pyyheliina, ruhon puhdistukseen liiaasta verestä sisältäpäin; liha- tai tavallinen käsisaha.

RUHON KÄSITTELY

Vuodata veri pois kun riista on vielä lämmin. Aseta eläimen pää alamäkeen, jos tämä on mahdollista. Leikkaa kurkku poikki lähellä rintakehää, syvällä poikkileikkauksella katkaise kurkkuvaltimot ja mahdollisimman paljon verisuonia.

Kun avaat mahan, niin varo vioittamasta sisuselimiä. Ole erikoisesti varovainen, ettet riko virtsarakkoa. Puhdista ruhon sisusta hyvin verestä ja irtonaisista kalvon- y.m. riekaleista. Älä käytä vettä, ellei suolisto ole särkynyt. Poista kuulan verestämät paikat lihasta.

S.C.A. Urheiluliiton virkailijoiden osoitteet:

Puheenjohtaja: Ake Hunnakko
90 Neville Park Blvd.
Puhelin OX 1-6195
Toronto Ontario

Sihteeri: Paavo Vaurio
49 Hiawatha Rd., Toronto 8, Ont.
Puhelin HO. 6-8815

Rahastonhoitaja: Len Bostrom
58 McNairn Ave., Toronto 12, Ont.
Puhelin HU 1-3551

LIITON NAISJAOSTO:
Martha Turkia

LIITON HIIHTOJAOSTO
Puheenjohtaja: Antti Ranta,
Jehu A.C. — Puhelin 673-9015
479 Sandra Blvd. Sudbury, Ont.

Pikaluistelun 5-maaottelu helmikuussa NL:ssa

Helsinki. — Jo perinteelliseksi muodostunut pikaluistelun viisiottelu Suomi — Ruotsi — Norja — Neuvostoliitto — Hollanti pidetään 18. ja 19. Helmikuuta Neuvostoliitossa.

Tämän ottelun jälkeen järjestetään kolmella myöhemmin määrättävällä paikkakunnalla kansainväliset kilpailut, jotka suoritetaan helmikuun 21.—23. ja 25. ja 26. päivänä ilmoitetaan sähkeessä, jonka Suomen Luisteluliitto on saanut vastaanottaa Neuvostoliiton vastaavalta liitolta.

Edellä mainittujen suurtapahtumien lisäksi Neuvostoliitossa järjestetään myös nuorten PM-kisat helmikuun 11. ja 12. päivänä. Helmikuun 4. ja 5. päivänä on 16—17-vuotiailla pojilla omat kisansa ja naiset puolestaan kilpailevat 20. ja 29. tammikuuta Inga Voroninan muistokisoissa.

Suomessa pidetään tulevana kautena ainakin seuraavat kansainväliset kilpailut: Suomi—Ruotsi 5. ja 6. päivänä tammikuuta ja Suomi—Leningrad 14. ja 15. päivänä tammikuuta. Kilpailupaikkoina ovat todennäköisesti Kouvola ja Tampere.

Chuvalo tyrmäsi

Montreal. — Canadalainen George Chuvalo, joka viime maaliskuussa pidetyssä MM-ottelussa kohtasi Cassius Clayn, voitti tyrmäyksellä amerikkalaisen Dick Wippermanin tiistai-iltana Montrealissa käydyssä raskaan sarjan nyrkkeilyottelussa. Kamppailu päättyi viidennessä erässä Chuvalon oikean koukun kaadettua Wippermanin ottamaan täyden luvun. Wipperman oli tätä ennen pienokseltaan hallinnut ottelua.

SOON KUULUMISIA

Sault Ste. Marie. — Täältä kanava kaupungista ei ole ollut kirjoituksia Vapaudessa pitkään aikaan. Syy lienee siinä kun täältä oli tänä kesänä suuri joukko vierailemassa Suomessa, ja sitten kotiin saavuttuaan on ollut kaikenlaiset kiireet ennen talven tuloa.

Nyt sitten tuli lisäkiireitä kun "muusinhunttaus" alkoi lokakuun ensimmäisenä päivänä. Kolmen ensimmäisen päivän aikana ovat amerikkalaiset vieneet sillan yli 29 muusia Canadan puolelta. Kyllä ne miehet puolensa pitävät. Menevät kesä-aikana lentokoneilla sisäjärvillemme toisinaan verkot mukanaan, eivätkä ilmoita siitä kenellekään, ja vievät ilmateitse mukanaan mitä haluavat, ilman lupakirjaa. Kaippa he pitävät Canadaa alusmaanaan.

*

Tämä Ontarion Soo, jonka väkiluku on tälläkertaa hiukan yli 72,000 henkilöä, ja laajenee nopeasti joka taholle kasvaa jatkuvasti. Uusia katuja avataan, sekä vanhoja, - a liian kapeita levitetään, että se rupeaa todella jo näyttämään suurkaupungilta. Mutta melkein kaikkien verot nousevat joka vuosi, eikä siitä valittaminen näytä auttavan.

Tälläkertaa on täällä kuulemma täysi työllisyys, ja vieläpä vähän työmisten puutettakin kun koululaiset olivat kesän aikana tekemässä vähän taskurahoja, mutta ovat nyt palanneet takaisin koulujen penkeille, jättäen aukon monelle työmaalle.

"Karpintereista" ja muurareista on kuulemma suuri kysyntä. Eräs *union* virkailija sanoi, että viime keväänä oli täältä siirtynyt ammattimiehiä Etelä-Ontarioon, mutta kyllä kai he alkavat palata sieltä tänne takaisin kun näyttää siltä, että tällä perukalla tulee olemaan hyvät työmahdollisuudet ensi talven aikana.

* * *

Algoman terästehtaalla on käynnissä suuret laajennustyöt, joitten pitäisi kestämän neljä vuotta. Siellä onkin ollut muurareista puutetta, joten on pitänyt tuottaa Englannista asti 16 muuraria tänne terästehtaalle työhön. Algoma Steel yhtiöllä on kuulemma vakituinen ammattimiesten välitys tänne Brittannian saarilta.

Numero 2 Blast Furnace, joka on äidinkielellä masuuni, ei ole ollut käytössä pitkään aikaan, kun se on liian vanhanaikainen ja pienikokoinen. Se tullaan purkamaan maan tasalle ensi talven aikana ja samalle paikalle rakennetaan paljon suurempi ja uudenaikaisempi masuuni.

* * *

Sitten kaupungin puolella on yhdäksän suurta rakennusta teon alla, joidenka yksityiset rakennusarviot ovat paljon yli $200,000.

Koululautakunnalla on kaksi koulua rakennuksen alla.

Soon Curlers yhdistyksellä on rakenteilla uusi toimipaikka, joka tulee maksamaan $258,000. Viime vuonna heiltä paloi vanha "körläyspaikka" ja uudesta tulee käytännöllisempi ja tarkoitustaan vastaavampi.

Kahden halpavuokraisen asuntosuunnitelman rakennusyksikköä on hyvässä menossa, joidenka kustannusarvio on $684,500. Näihin asuntoihin tulee sellaisia asukkaita, jotka ovat eläkkeellä, taikka joilla on alhaiset vuositulot. Onpas mukavaa heidänkin, joilla ei ole muuta tuloa kuin vanhuudeneläke, asua uusissa huoneistoissa, mitäs siitä ajattelette?

Katoliikkinen koulu (Separate School) on myöskin rakenteilla. Sen kustannusarvio on $265,000.

Abitibi peperiyhtiö rakennuttaa rautatievaunujen tyhjentämisrakennusta, koska melkein kaikki puutavara tulee avonaisissa rautatievaunuissa Soon paperitehtaalle. Tämän uuden rautatievaunujen tyhjentämisrakennuksen kustannusarvio on $275.000.

Sitten vanhainkodin lähettyvillä 17 maantietä pohjoiseen päin tullaan vielä tänä syksynä aloittamaan maakuntapoliisien (OPP) rakennus, jonka kustannusarviota ei ole tiedossani.

* * *

Monen ammattialan uniovirkailijat ovat hyvin tyytyväisiä täällä siitä kun tämän vuoden aikana ei ole vielä ollut lakkoja, paitsi pieni trokinajurien selvittely. Kun trokinajurit perustivat oman unionsa, niin heidän työnantajansa ilmoitti, että kaikille ajureille ei ollut työtä, mutta unionvirkailijat sovittelivat asiat niin, että kaikki ajurit pääsivät takaisin töihin.

Eräs rakennusurakoitsija sanoi, että hän tulee rakentamaan ensi talven aikana yhtä paljon kuin tämänkin kesän kuluessa, että kaikki näyttää hyvin lupaavalta.

* * *

Rakennustarkastaja mr. Hirt sanoi, että tämän vuoden tammikuun ensimmäisestä päivästä elokuun 31 päivän välisenä aikana annettiin 216 yksilölle rakennuslupa joittenka arvio oli $3,228,000, jotavastoin viimevuonna oli ainoastaan 178 yksilöä kustannusarvioltaan $2,593,000.

Rakennusvirkailijät ovat sitä mielttä, että tämän vuoden aikana tullaan saavuttamaan rakentamisennätys Sault Ste. Marien historiassa.

* * *

Syyskuun loppupäivinä allekirjoitettiin työehtosopimus Algoma Steel Corporationin ja United Steelworkersi Unionin välillä kolmeksi vuodeksi. Saatiin 31 sentin tuntipalkan lisäys, joka tulee asteettain, ja paljon muita pienempiä parannuksia. Eläkesopimukseen tuli paljon muutoksia parempaan päin. Henkilöt jotka ovat jo aikaisemmin jääneet eläkkeelle, tulevat saamaan $20.00 lisämaksun entisen kuukausimaksunsa päälle, kun uusi sopimus astuu voimaan. Henkilöt jotka tulevat työkyvyttömiksi terveydellisistä syistä, mutta jotka ovat olleet yhtiön palveluksessa 10 vuotta, saavat pienen eläkkeen, ja mitä suurempi työvuosien lukumäärä sitä mukaa nousee eläkkeen summa, 62 ikävuotta täyttäneet voivat jäädä eläkkeelle jos niin haluavat.

62 ikävuotta täyttäneissä on niin paljon eläkkeelle pyrkijöitä, että yhtiö on vähän ihmeissään, ja on annettu miehille tietää, että ottaa muutaman kuukauden ennen kuin heidän paperinsa otetaan käsiteltäväksi ja pääsevät eläkkeelle. Ja luonnollisesti pitää ensiksi ottaa uusia miehiä harjoittelemaan eri työaloille, ettei ammattitaidottomuuden takia koituisi yhtiölle hankaluuksia.

* * *

International Silta, jolla nimellä se tunnetaan, joka muutama vuosi sitten rakennettiin Ste. Mary's joen yli Ontarion Soosta Michiganin puolelle, on kaksi mailia pitkä.

Joka vuosi enmpi ajoneuvoja ylittää sen, ehkäpä sekin miellyttää autoilijoita kun ylitysmaksu on ainoastaan $1.80 ajokilta edestakaisin, olipa autossa sitten yksi tai useampi henkilö. Syyskuun aikana ylitti sillan 83,361 ajoneuvoa, joka on suurempi määrä kuin vastaavalla ajalla viime vuonna.

* * *

Tätä kirjoittaessaan tuli hyvä uutinen rakennustyöalalla työskenteleville miehille, että töitä on tiedossa tämän syksyn ja ensi talven ajaksi. Nyt heti aloitetaan rakentamaan Korah Collegiate and Vocational koulua Goulais ave. ja Second Linen nurkkaukseen.

Tämä koulu tehdään kahdessa jaksossa. Ensimmäisen osan pitäisi valmistua v. 1967 ja toisen osan v. 1968. Yhteinen tilavuusala tulee olemaan 190,000 neliöjalkaa. Tämä tulee olemaan Sault Ste. Marien suurin koulu, 1600 oppilasta voi suorittaa opintojaan samalla kertaa. Koulun kustannusarvio on $4,645,600. Rakennusurakka annettiin paikalliselle Samson Construction Limitedille.

Kaupungin isät lohduttivat veronmaksajia, että saa vielä olla hyvällä mielellä kun veroja ei tulla nostamaan ainakaan tämän uuden koulun suhteen ennen kuin v. 1968. Mutta kyllä ne verot silti joka vuosi nousevat. — A.H.

jonka moista on ole monellakaan paikkakunnalla koko Canadan maassa. — H.

ETELÄPÄÄN KUULUMISIA

South Porcupine. — Syksyinen tervehdys täältä Eteläpäästä. Pakkanen ei ole vielä ehtinyt jäädyttämään näitä pohjoisen maita. Olemme saaneet elää vain edelleenkin melko kauniin ilman vallitessa. Tosin metsästäjät ovat moittineet sateita, jotka ovat viime päivinä olleet hieman vaivana. Mutta eihän se kastuminen meinaa mitään kun vain saa sen metsän kuninkaan, jota hirveksi suomalaiset sanovat. Niiden pyyntiaika on parhaillaan käsillä ja kovasti niitä on kaadettukin, vaikka ei hetikään kaikki kylämme asukkaat ole saanut syödäkseen sitä isoa "jänistä". Paistamiskäryä olemme vain saaneet haistella.

* * *

Poliisit, jotka ovat aina pyydystämisen kannalla ja kiertävät ja nuuskivat yötä ja päivää saivat tässä edellisellä viikolla hyvän apajan. Katsokaapas kultavarkaita silmällä pitäen täällä on paljon poliisia. Jo kaisella kaivannoilla on omat poliisinsa ja kussakin paikassa niitä on useita. Sitten on nämä kauppaloiden poliisit ja korkeimmalla portaalla Ontarion maakuntapoliisit. Ja sitten niitä siviilipukuisia etsiviä on kuka määrän tietää. Niinpä nämä suuret ja kaivosmiestä tässä kylämme laidassa sijaitsevalla sivupaikalla, jossa miehillä oli kaikenlaiset "huuhtomis" ja sulatus vehkeet, muistuttaen kaiketi jonkinlaista "huuhtomis" paikkaa. Se oli pienoiskokoinen kultajalostuslaitos. Jalostettua ja puuta jalostettuna valmista "kultaooria" siellä oli $30,000 arvosta.

Kuten luonnollista miehet pidätettiin ja tulevat vastaamaan laittomasta kullan käsittelystä. Juttu ei kuitenkaan ole käsitelty vielä käräjillä, mutta se tullaan alustavasti käsittelemään tänäkin vielä oikeustalolla ja sattuu siirtyy vielä myöhempään syksyyn, joko välikäräjiin tai sitten ensi kevään valamiesoikeuden käsiteltäväksi. Mainittakoon, että syytetyt miehet ovat $10,000 takuuta vastaan vapaalla jalalla.

* * *

Lääkäreistä on täällä ollut kova puute sen jälkeen kun tri Burtie kuoli tapaturmaisesti viime keväänä. Nyt on tullut kyläämme kaksi lääkäriä ja naiset kehuvat että ne molemmat ovat hyvin komeita miehiä, joista toinen on neekeri. Tältä puolelta asiat ovat siis nykyisin hyvässä kunnossa. Viime kesänä taisi monet joutua käyttämään sitä vanhanajan parannusmuotoa, joka oli viina terva ja sauna. Etenkin suomalaiset ovat hyvin herkkiä tälle terveydenhoito-opille.

Eipä sillä kyllä täältä aina on joku kansalaisemme Torontossa asti saamassa hoitoa heikentyneelle terveydelleen. Tällä kertaa on Toronton eräässä sairaalassa hoidettavana mrs. Olga Wiljamaa. Panenpa tähän Olgan nykyisen osoitteen. Jos joku hänen tuttavistaan tai tuntematonkin ystävä voi käydä sairasta tervehtimässä. Se sairaala on nimeltään seuraava: Orthopedic & Arthritic Hospital, 43 Wellesley St. East., Toronto, Ont.

* * *

Viime viikolla levisi kuolinsanoma kylässämme että 28 vuotta kauppalamme insinöörinä ja yleisten töiden johtajana toiminut mr. Clarence Anderson on kuollut Torontossa, johon hän siirtyi puolitoista vuotta sitten. Mr. Anderson oli kuollessaan 65 vuoden ikäinen.

Annersonin yhtenä poismuuton syynä oli täältä South Porcupinesta se suuri rahallinen vaillinki kun kauppalamme tilikirjat osoittivat tappiota yli kuusikymmentätuhatta dollaria vuodelta 1964. Tämän johdosta oli täällä hyvin kuumia kokouksia veronmaksajilla. Vaikka valtuuston taholta selvitettiin, että ei Anderson ole syypää tähän vaillinkiin niin monet ovat siinä käsityksessä vielä tänäänkin että hän oli jollakin tavalla asiasta vastuussa. Ainoa vika oli noissa veronmaksajien kokouksissa se kun ei asetettu komiteaa tutkimaan koko kaupungin tuloja ja menoja tuolta ajalta. Se olisi selvittänyt mikä oli totuus asiassa niin että ketään ei aihetta epäiltäisi ja että asianomainen olisi joutunut teoistaan vastaamaan.

Muuten mr. Andersonin aikana tehtiin paljon kauppalamme yleisiä töitä, muun muassa uusittiin tykkänään koko likavesiputkisysteemi ja samalla laitettiin putket käyttövedelle sekä rakennettiin ehkä suurin puhtaan veden säiliö, mitä tunnetaan Pohjois-Ontariossa. Säiliö on hyvä ja "ikuinen" laitos. Se on valettu sementistä ja pystyy tyydyttämään monta kertaa suuremman väestömäärän tarpeen mitä on nykyisin kauppalassamme. Mainittakoon vielä, että vesi on lähdevettä

SOINTULAN KUULUMISIA

Sointula, B. C. — Virkistävän viikonlopun antoi meille Edwin ja Senja Suksen vierailu lokakuun 1—2 päivinä. Pidimme sunnuntai-iltapäivänä jäsenten kokouksen sihteerimme Ethel Cadorinin kodissa jossa Vapauden liikkeenhoitaja toveri Suksi selosti tulevaa toimintaa ja sen tärkeyttä maamme satavuotismerkeissä, samoin Vapauden 50 vuotismerkeissä, molemmat ensi vuonna. Jäseniä oli koolla parisenkymmentä, mukana Kalevan Kansan ajalta täällä asuneet Katri Riksman, Amanda Pakkala, Gustava Hilton ja Amanda Tanner.

Illalla kokoonnuimme haalille yleiseen puhetilaisuuteen. Tov. Suksi antoi eheän ja selvän selostuksen maailman vakavasta yleis tilanteesta. Toivoimme suuremman joukon olevan saapuvilla tässä harvinaisessa tilaisuudessa mutta ilahduttavaa oli kuitenkin se että saapuvilla oli joitakin nuoria äitejä ja isiä. Ilahduttavaa oli myös puhujan varma loppulause, että huolimatta vakavista probleemeista maailman tilanteen suhteen rauhan voimien nopea nousu tuo loppuvoiton juuri rauhan voimille.

Alli ja Wesley Niemi saakoon kiitoksemme kotinsa vieraanvaraisuudesta Edwinille ja Senjalle.

* * *

Gustava Hilton kuoli kiitospäivänä, lokak. 10:nä. Edellisenä päivänä menin häntä tapaamaan Vapaus-lehden asialla hänen kotiinsa. Hän oli vuoteessa, hyvin väsyneenä, mutta sanoi, että ei hänessä minkäänlaista kipua ole. En tiennyt että hän on näin heikossa tilassa, sillä viikko sitten näin hänet vielä kokouksessa. Esitin asiani ja hän löysi voimaa sanoa varmalla sävyllä että se asia on hoidettava ja neuvoi minua menemään tyttärensä luo maksua saamaan. — Sellaisilla ajatuksilla meidän vanha kaarti kaatuu.

AILI ANDERSON.

DDRn tunnustaminen reaalinen pohja

(Jatkoa edelliseltä sivulta)

nittuihin 8. tiloihin maailman teollisuustuotannossa ja kaupassa, vaan se jatkuu dynaamisella voimalla. Länsi-Saksan työnantajaliiton äsken Länsi-Berliinissä pidetyssä kokouksessa prof. Siegfried Balke lausui mm.: Itä-Saksan talous on kokenut huomattavan taloudellisen nousun. Kuluvan vuoden ensimmäisellä puoliskolla sen bruttokansantuote nousi noin 5%, teollisuustuotanto 6.8%, työn tuottavuus 6.6% ja vähittäiskaupan vaihto noin 5%. Länsi-Saksan kansantuote oli vuonna 1965 448.6 miljardia D-markkaa ja Itä-Saksan 194 miljardia D-markkaa Tämä merkitsee sitä, että Itä-Saksan kansantuote on yli 43% Länsi-Saksan tuloksesta. Kun ottaa huomioon, että DDRn pinta-ala ja väestömäärä on vajaa kolmannes Länsi-Saksan vastaavista luvuista sekä ennen kaikkea sen että DDR aloitti taloudellisen rakennustyönsä miltei olemattomien resurssien varassa verrattuna Länsi-Saksaan, niin todellinen talousihme on syntynyt DDRn puitteissa, Ja tämä on eräs tärkein ja reaalisin pohja DDRn tunnustamiselle maailman mittakaavassa. — Kras.

Japani ostaa rautaa Etelä-Afrikasta

Tokio. — Japanin suurimpiin metallurgisiin tehtaisiin kuuluva "Javata Seitezu"-yhtymä on päättänyt lisätä harkkoraudan tuontia Etelä-Afrikan tasavallasta tänä vuonna.

Yhtymä on ostanut 1964 lähtien vuosittain 500,000 tonnia harkkorautaa Etelä-Afrikasta. Nyt se on päättänyt lisätä tuontiaan 100,000 tonnilla.

Poikkeuksena Japanin muiden Afrikan maiden kaupasta on sen kauppa Etelä-Afrikan kanssa laajentunut vuosi vuodelta.

Vapaus sai 124 tilausta heti ryntäyksen alussa

Neljä paikkakuntaa, Hearst, Whitefish, Kakabeka Falls ja Kearney, Ont., täytti jo osuutensa

Vapauden syyslevitys sai heti alussa oikein lupaavan alun, sillä tähän ensimmäiseen katsaukseen saapui 124 tilausta, joista uusia 9 ja uudistuksia 115. Monet kiitokset tilausten hankkijoille ja tervetuloa uudet tilaajat.

Neljä paikkakuntaa, Hearst, Whitefish, Kakabeka Falls ja Kearney, kaikki Ontariosta, täytti uusien tilausten hankintatavoitteet heti ryntäyksen ensimmäisenä päivänä.

Tilauksia saapui nyt eri puolilta maata seuraavasti:

John Tolvanen, 8 uudistusta. Henry Rönty 3 uudistusta, Juho Nissinen 4 uudistusta ja 1 uusi ja Len Hjorth, 1 uudistus, yhteensä Torontosta 17 uudistusta ja 1 uusi.

A. Laari, St. Catharines, 2 uudistusta.

Lempi Korby, Sprucedale, Ont., 2 uudistusta.

A. Manttari, Redbridge Ont., 1 uudistus.

U. Ojalammi, 1 uudistus ja V. Kangas 1 uudistus, kaikkiaan Montrealista 2 uudistusta.

Kirsti Kauhala, Malartic, Que., 1 uudistus.

Martha Ekholm, Timmins, Ont., 5 uudistusta.

Emil Hankila, South Porcupine, Ont., 7 uudistusta.

Emma Tuomi, Kirkland Lake, Ont., 4 uudistusta ja 1 uusi. Puuttuu enää yksi uusien tilausten tavoitteesta.

Väinö Rostela, Norembega, Ont., 2 uudistusta.

Lempi Rajala, New Liskeard, Ont., 1 uudistus.

Joel Niemi, Cobalt, Ont., 2 uudistusta.

Martti Rasinperä, Hearst, Ont., 2 uudistusta ja 1 uusi tilaus, yhteensä 3 tilausta. Uusien tilausten hankintatavoite täyttyi.

Eino Lehtola, 2 uudistusta, Jenny Jylhä, 2 uudistusta, konttori 1 uudistus, Tilda Männistö 2 uudistusta, A. Verkkonen 1 uudistus, Tyyne Männistö 1 uusi tilaus ja tilaaja 1 uudistus, yhteensä Sudburysta 9 uudistusta ja 1 uusi tilaus.

Atu Koivula, 5 uudistusta ja Arvi Lahti, 1 uudistus, kaikkiaan Long Lakelta 6 uudistusta.

Lydia Mäki, Waters Township, Ont., 1 uudistus.

Senja Kangas, Mattawa, Ont., 1 uudistus.

H. Autio, Wabos, Ont., 1 uudistus.

Tilaaja, Hanmer, Ont., 1 uudistus.

Ida Romo, 5 uudistusta ja tilaaja 1 uudistus, yhteensä Wanupista 6 uudistusta.

Eino Simonen, Sault Ste. Marie, Ont., 4 uudistusta.

Armas Laine, McKerrow, Ont., 3 uudistusta.

Niko Piispanen, Beaver Lake, Ont., 4 uudistusta.

Elina Sandholm, 1 uusi ja 1 uudistus sekä John Saikkonen 1 uudistus, kaikkiaan Whitefishista 2 uudistusta ja 1 uusi tilaus. Uusien tilausten tavoite täyttyi.

Annie Koski, Salmon Arm, B.C., 2 uudistusta.

V. Koivuranta, 1 uudistus, A. T. Hill, 5 uudistusta ja 1 uusi, W. Wäyrynen, 1 uudistus, yhteensä Port Arthurista 7 uudistusta ja 1 uusi tilaus.

Aino Ojala, Kakabeka Falls, Ont., 1 uusi tilaus ja 1 uudistus. Uusien tilausten tavoite tuli täyteen.

Lempi Hyyrylä, Suomi, P.O., 1 uudistus.

Frank Hakala, Sioux Lookout, 1 uudistus.

Jalmar Luoma, Huntsville, Ont., 1 uudistus.

Tilaaja, Suomi Eurooppa, 1 uusi tilaus.

Tilaaja, Kearney, Ont., 1 uusi tilaus.

K. Huitula, Kapuskasing, Ontario 1 uudistus.

Tilaaja, Thorhild, Alta, 1 uudistus.

Uuno Snellman, Edmonton, Alta., 1 uudistus.

Tilaaja, Tarzwell, Ont., 1 uudistus.

J. Särkilahti, Dinsmore, Sask., 1 uudistus.

M. Jarvie, Sylvan Lake, Alta, 1 uudistus.

Manda Ranta, 2 uudistusta, Matti Varila, 1 uudistus, Minnie Vainio, 2 uudistusta ja tilaaja, 1 uudistus, yhteensä Vancouverista 6 uudistusta.

A. Hytiainen, Haney, B.C., 2 uudistusta.

Aili Anderson, Sointula, B.C., 1 uudistus.

Anna Vesa, Websters Corners, B.C., 1 uudistus.

Annie Saari, Chase, B.C., 1 uudistus.

Syysryntäys sai oikein hyvän ja lupaavan alun. Jäämme mielenkiinnola odottamaan uusia tilauksia.

Toronton kuulumisia

Toronto. — Täällä Torontossakin alkaa olla hyvin talven tuntua. Lehdet ovat kohta kaikki pudonneet maahan, puut näyttävät hyvin alastomilta.

Kulttuuriväkikin on alkanut toimia haalien sisällä, joissa onkin työtä kaikille tarpeeksi asti. Finlandia-kuorokin harjoittelee ahkerasti, on useampia uusia lauluja harjoituksen alla. On myös ilo nähdä kuoron suurenevan. Siis lisää vaan entisiä ja uusia laulajia, paljon on tilaa, tervetuloa.

Kuoron ensimmäinen tilaisuus on laatikkopäivällinen sunnuntaina lokakuun 30 päivänä. Silloin on taas haalilla varmaan paljon kansaa. Kuorolaisten päivälliset on aina hyvin onnistuneet, johtuen se hyvästä kannatukseseta. Siis toivommekin runsaasti lahjoituksia ja paljon ruokailijoita. Päivällinen alkaa kello 12.30 iltapäivällä.

Seuraava kuoron tilaisuus on konsertti. Siinä sitä onkin taas järkeilemistä, kun pitäisi saada mahdollisimman monipuolinen ja hyvä ohjelma. Tämä konsertti pidetään sunnuntaina marraskuun 20 päivänä kello 4 iltapäivällä. Siis tervetuloa kuoron tilaisuuksiin.

Toimen Naisten järjestämä "Rummage Sale" on perjantaina lokakuun 21 päivänä kello 7—9 illalla, sekä lauantaina lokakuun 22 päivänä kello 10 aamupäivästä — kello 1 iltapäivällä. Kiitokset kuuluu kaikille lahjoittajille. Paljon on saatu lahjoituksia, vaan lisä ei pahaa tee. Myöskin olisi kauniisti tehty, jos jollakin olisi aikaa tulla auttamaan Toimen Naisia tässä työssä. Tällainen työ vaatii kymmeniä ihmisiä, miehiä, sekä naisia. Siis Don haalilla nähdään. — O.A.S.

— Ei sääsken ääni taivaaseen kuulu.

Suomal. sananlasku.

KIITOS

Kauniit kiitokset tuttaville ja sukulaisille siitä yllätyksestä jonka järjestitte minulle Ebyn haalilla syyskuun 29 pnä täyttäessäni 80 vuotta.

Monet kiitokset kauniista rahalahjasta jonka annoitte minulle. Kiitos alkuunpanijoille ja päivän emännille.

Kiitän kaikkia jotka ottivat osaa lahjaan, vaan eivät voineet saapua.

Toveruudella teitä kaikkia muistaen,

M. KASI

BOX 62 SWASTIKA, ONT.

NYT SAATAVANA

ÄÄNILEVYUUTUUS

SOITETAAN 45 RPM KIERTONOPEUDELLA

BSC 1011 A SAUNAJENKKA, Armas Lehtovaaran orkesteri
Laulaa Reijo Lehtovaara
LETKAJENKKASIKERMA, Armas Lehtovaaran orkesteri (Letkiss Medley)

HINTA $1.75
(ynnä 5% myyntivero Ontariossa)
Postin kautta tilattuna — 10c postikuluja varten.

Lähettäkää tilauksenne heti, sillä tätä levyä on vain rajoitettu määrä.

TILATKAA OSOITTEELLA:

Vapaus Publishing Company Ltd.
P.O. BOX 69 SUDBURY, ONT.

CSJ:n OSASTOJEN KOKOUKSET

CSJ:n Wanupin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden viimeisenä sunnuntaina klo 1 ip. osaston haalilla. Sihteerin osoite: Voitto Lehti, R. R. 3, Sudbury, Ont.

CSJ:n Toronton osaston varsinainen kuukausikokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina klo 8 illalla Donhaalilla.

CSJ:n Sault Ste. Marien osaston sääntömääräinen kokous pidetään kuukauden ensimmäisenä tiistaina kello 8 illalla osaston talolla, 321 John Street.

CSJ:n Beaver Laken osaston kuukausikokous pidetään joka kuukauden toisena sunnuntaina klo 1 jälkeenpuolenpäivän. Kirjeenvaihtajan osoite: N. Piispanen, R. R. 1, Worthington, Ont.

CSJ:n Vancouverin osaston kuukausikokoukset pidetään Clinton-haalissa jokaisen kuukauden toisena sunnuntaina klo 2 ip. Kirjeenvaihto sihteerille: Mr. Matti Mäkelä, 2605 East Pender St., Vancouver 6, B.C.

CSJ:n Port Arthurin osaston kuukausikokoukset pidetään aina jokaisen kuukauden ensimmäisenä tiistaina, alkaen klo 7 illalla. Kirjeenvaihto osoite 316 Bay Street, Port Arthur, Ont.

CSJ:n Sudburyn osaston kokoukset pidetään kerran kuukaudessa, johtokunnan kutsusta. Johtokunta kokoontuu useammin aina vaatiessa puheenjohtajan kutsusta. Kirjeenvaihto sihteerille; Lyyli Pärssinen, Box 354, Sudbury, Ont.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

MYYTÄVÄNÄ

STUCCOPÄÄLLYSTEINEN KAKSI makuuhuonetta käsittävä v. 1954 rakennettu talo myytävänä Port Arthurissa. Voi ostaa kalustettuna tai ilman. Lähellä Hodder Ave. hotellia. Suurikokoinen tontti. Asumaan voi muuttaa heti. Puhelin 683-3203. (13-15-16)

VUOKRATTAVANA

TYÖN PUISTOSSA 2 ja 4 HUONEEN ASUNTO, vesi ja sähkö. Halpa vuokra. Lähemmin: Työn Puiston talonmies, puh. 673-0193.

SUDBURY FOOTWEAR & MAKI CO-OP SHOE REPAIR
Ensiluokkainen kenkien korjaamo
NOPEA PALVELU
BILL GRODECK, omist.
191 Cedar Street Sudbury

KAIKENLAISTA
PUUTAVARAA
ja
RAKENNUS-TARPEITA
SÄHKÖ- ja PUTKITUS-TARPEITA - MAALIA
kohtuullisiin hinnoin
RICHARD LAKE LUMBER
& Builders Supply Ltd.
PUH. 673-8487
Maantie 69 etelään
Richard Lake
Posti: Site 8, R. R. 3, Sudbury

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Alerts-Visan hedelmäbingo Finnish haalilla tk. 20 pnä klo 7.30 ill.

Sävel-kuoron harjoitukset Finnish haalilla keskiviikkoisin kello 7.30 ill.

Naisten voimisteluharjoitukset Finnish haalilla torstaina kello 7 illalla. Johtaa Riitta Kassinen. Kaikki tervetulleita.

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

Kahviaiset ja filmiesitys Finnish haalilla ensi sunnuntaina kello 2 ip.

Tilatkaa Vapaus!

Suomalainen autokorjaamo
D. G. MOTORS
PAUL LUOMA
Erikoistunut automaattisiin vaihteisiin
Yleistä autokorjausta
KAIKKI TYÖ TAATAAN
KOHTUULLISET TAKSAT
Puhelin 674-0983, kotiin 694-4387
387 Bessie Street, Sudbury, Ont.

Ruokatarvikkeiden ERIKOISUUKSIA
Bartlett PÄÄRYNÄT $3 bushelli; Monarch värjätty MARGARIINI, 25c lb.; A- luokan isoja KANANMUNIA, 65c tusina; NAUDANLIHA puoliskoina 45c lb.; Schneiderin LEIKKELELIHA, 4 pakettia $1; MAKKAROITA kokonaan sianlihasta 55c lb.; Puolalainen MAKKARA, 65c lb.; "MOCK CHICKEN" liha 59c lb.; Blue Ribbon BOLOGNA-MAKKARA 44c lb.
Springer Park Farms
45 Elm St. West Sudbury

VUOSIJUHLAMYYNTI
Ruokatarpeita todellisilla säästöhinnoilla!

UNICO RUOKAÖLJYÄ	128 uns.	$1.89
SATIN MARGARIINI	4 lbs.	$1.00
Nabob, Kadona ja Red Rose KAHVIA	lb.	79¢
MIE DETERGENT, ostamalla 2 saatte yhden ilmaiseksi, kaikkiaan		75¢
ALLEN'S JUOMIA, 48 uns.		3—89¢
LEIPÄÄ		5—88¢
NYLON-SUKKIA	4 paria	$1.00
SUNSPUN-JÄÄTELÖ		2—55¢
RED & WHITE "GINGER ALE"		8—$1.00
RED & WHITE "DIET RITE" COLA, ostamalla yhden laatikon saatte yhden ILMAISEKSI		
Punaisen ja sinisen leiman NAUDANLIHA-STEAKIT, "T-Bone", "Sirloin", tai "Round"	lb.	89¢
Suomalaista makkaraa ja lihajalosteita nyt varastossa		
PERUNOITA	50 lbs.	$1.69

LOCKERBY RED & WHITE
1670 PARIS ST. SUDBURY
SUOMALAINEN MYYJÄTÄR

JOULU- JA UUDEN VUODEN TERVEHDYKSENNE
VAPAUDEN JOULUNUMEROIHIN
JOTKA ILMESTYVÄT SEURAAVASTI: LÄNNEN NUMERO JOULUK. 13 JA ITÄ-CANADAN NUMERO JOULUK. 15 PNÄ

Teillä on mainio tilaisuus VAPAUDEN joulunumerojen palstoilla toivottaa HAUSKAA JOULUA ja ONNELLISTA UUTTA VUOTTA ystävillenne ja tuttavillenne kautta Canadan. Tavallisten tervehdysten hinnat vaihtelevat 50 sentistä dollariin.

Erikoisesti suosittelemme kehyksessä julkaistavaa HENKILÖKOHTAISTA JOULU- ja UUDENVUODEN TERVEHDYSTÄ, jotta asiamiehemme voi esitellä Teille useita eri malleja. Niitä on $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00 hintaisia.

Kaikkien tervehdysten tulee olla lehtemme konttorissa viimeistään joulukuun 5 päivään mennessä.

KERÄÄJÄN NIMI ....

PAIKKAKUNTA ....

KIRJOITTAKAA NIMENNE HYVIN SELVÄSTI

Alerts-Visan seurapeli-ilta torstaina, 20 pnä

Parhaillaan viimeistellään sadonkorjuuta ja niinollen ovat puutarhatuotteet parhaita herkkujamme. Tämän tilanteen huomioi urheiluväki järjestellessään torstai-illan seurapelejä ja niin siitä tuleekin oikea "hedelmäbingo-ilta", mikä sopii kaikille. Kuitenkin siellä on myös muitakin voittoja niin, että ne, jotka haluavat kahvia, tulevat saamaan sitä. Pääasia kuitenkin on että tapaamme haalilla torstai-iltana kello 7.30

— K.

Kahviaiset ja filmiesitys

Tänä sunnuntaina alkaen kello 2 ip on Sudburyn Finnish-haalilla mielenkiintoinen kahviais- ja filmiesitys, johon kannattaa tulla pitempienkin matkojen takaa. Siellä esitetään kaksi värifilmiä: v. 1963 Moskovassa filmattu NLn Spartakiadit sekä Neuvostoliiton ja Japanin voimistelua esittävä elokuva. Tämä filmiesitys kestää noin puolitoista tuntia. Niistä kerätään vapaaehtoinen kolehti. Saapukaa viettämään mielenkiintoinen iltapäivä nauttimalla kahvista ja hyvistä filmeistä ystävienne parissa. Kaikki ovat tervetulleita.

Hukkumistapaus Long Lakella

Surullinen tapaus sattui torstaina iltapäivällä Long Lakella kun 14-kuukauden ikäinen Manfred Plener oli saamiemme tietojen mukaan kierähtänyt järveen leikkiessään kivikkoisella rannalla. Hänen äitinsä oli pistäytynyt mrs. Lambsterin luona, joka huomasi lapsen kelluvan järvessä.

Maakuntapoliisin Sudburyn osaston konstaapeli Harry Foster antoi tekohengitystä tapahtumapaikalla ja toimitusta jatkettiin Lougheedin ambulanssissa matkalla Sudburyn General sairaalaan, jossa ryhmä lääkäreitä tohtori A.G. Cecuttin johdolla työskenteli kellon ympäri lapsen hengen pelastamiseksi. Kaikki yritykset olivat kuitenkin turhia.

Vasta alkuun päässyt elämänliekki sammui perjantaina iltapäivällä.

Elma Lahti kuollut

Sudburyn seudulla 23 v. asunut Elma- Marie Lahti kuoli 83-vuotiaana Sudburyn Memorial sairaalassa lyhyen sairauden jälkeen, perjantaina lokakuun 14 pnä. 1966.

Hän oli syntynyt Suomessa Siikaisten pitäjässä ja tullut Canadaan 1913. Avioliiton hän oli solminut Kalle Lahden kanssa 1918 Montrealissa. Ennen Sudburyyn asettumistaan he olivat asuneet jonkun aikaa Starrat-nimisellä paikkakunnalla lähellä Burks Fallsia.

Vainajaa suremaan jäivät miehensä kanssa yksi tytär mrs. Martin Lampsa, Blezard Valleyssa, kolme lastenlasta sekä viisi lastenlastenlasta.

Pastori Pentti Murto suoritti hautaustoimituksen Lougheedin kappelista maanantaina 17 pv kello 1,30.

Sudburyn osaston syystoiminta-kalenteri

LOKAKUU

20 pnä — Alertsin bingo
23 pnä — Kahviaiset ja kaunis värifilmi NLn Spartakiadit 1963
30 pnä — Päivälliset

MARRASKUU

3 pnä — Sävel-kuoron bingo
13 pnä — Sävel kuoron päivälliset
17 pnä — Näytelmäseuran bingo
27 pnä — Näytelmän esitys

JOULUKUU

1 pnä — Lastenkomitean bingo
11 pnä — Sävel-kuoron konsertti
15 pnä — Melody orkesterin bingo
18 pnä — Lasten joulujuhlat

TAMMIKUU — 1967

12 pnä — Johtokunnan bingo
22 pnä — Päivälliset

Onnettomuustapauksen jälkinäytös: "Olen varma, että Morin pelasti henkeni", sanoo 23-vuotias John Reid, joka pelastui ruoppauskone Manseau 101 onnettomuudesta. Tässä draama eletään uudelleen, kun 53-vuotias Arthur Morin näyttää mitenkä hän sai Reidistä hengenpelastavan otteen.

ENNÄTYSSATO SAADAAN TÄNÄ VUONNA NEUVOSTOLIITOSSA

Moskova. — Ensimmäinen yhteenveto viljasadosta koko Neuvostoliiton alueelta esitettiin viikon vaihteessa Maatalousministeriön edustajat kertoivat, että tänä vuonna maan kokonaissato tulee olemaan 160—165 miljoonaa tonnia eli enemmän kuin koskaan Neuvostoliiton historiassa.

Tämä tulos ylittää vuosien 1958,1962 ja 1964 ennätystulokset.

Sen saavuttaminen on osittain seurausta hyvistä ilmastollisista olosuhteista, sillä tänä vuonna ei yksikään Neuvostoliiton viljaalueista ole kokenut takaiskua sääsuhteiden takia. Pääasiana Neuvostoliiton maatalouden johtajat pitävät kuitenkin sitä, että viime vuoden maaliskuussa pidetyn keskuskomitean kokouksen jälkeen Neuvostoliiton maataloudessa on suoritettu suuri määrä taloudellisia toimenpiteitä, joilla on lisätty kolhoosien ja valtiontilojen ja niiden jäsenten ja työntekijäin kiinnostusta tuotannon kohottamiseen.

Niiden joukossa on maatalouden hankintahintojen kohottaminen, pysyvien hankintatavoitteiden antaminen, kuivatustyöt ja lannoitteiden lisääntynyt käyttö. Samat tekijät tuntuvat myös karjataloustuotannon alalla. Kauppaan on tullut tänä vuonna paljon enemmän maitoa, voita, lihaa ja kananmunia kuin edellisinä vuosina. Niitä on saatu jopa niin paljon, että eräillä alueilla on ilmennyt markkinointivaikeuksia. Tämä ei kuitenkaan merkitse sitä, että Neuvostoliiton markkinoilla olisi jo riittävästi maataloustuotteita. Päinvastoin ,maa ostaa edelleenkin huomattavat määrät viljaa ja muita tuotteita. Markkinointivaikeudet ovat tässä vaiheessa aiheutuneet pääasiassa siitä ,että elintarviketeollisuus ei ollut riittävästi varautunut vastaanottamaan lisääntynyttä tuotemäärää.

Tämänvuotisen hyvän sadon odotetaan vaikuttavan myönteisesti myös teollisuuden kehitykseen.

Sandra Varjonen kuoli maanantaina

Yli neljäkymmentä vuotta Sudburyn seudulla asunut Sandra Varjonen (o.s. Virtainen) Wanupista, kuoli Sudbury General sairaalassa maanantaina, lokakuun 17 pnä. Hän oli 78 vuoden ikäinen.

Eurajoella, Suomessa syntynyt Sandra Varjonen tuli Sudpuryn seudulle 43 vuotta sitten asuen (v. 1965 kuolleen' miehensä Kusti Varjosen kanssa farmillaan Wanupissa. Suremaan jäi lähinnä kaksi siskoa, Enni Aaltonen, Sudburyssa ja Senja Knuuttila, Suomessa.

Sannra Varjonen haudataan Lougheedin hautaustoimistosta Park Lawn hautausmaahan keskiviikkona lokak. 19 pnä kello 1 ip.

Ilmari Sivunen kuoli sunnuntaina

Timmins (puhelintieto). — Täällä kuoli Golden Manor vanhainkodissa sunnuntaina, lokakuun 16 pnä. hyvin tunnettu kansalaisemme ja pitkäaikainen Timminsin asukas Ilmari Sivunen. Vähän ennen kuolemaa eli lokakuun 10 pnä, hän täytti 80 vuotta.

Sivunen oli syntynyt Ähtärissä v. 1886, tuli Yhdysvaltoihin 1905, josta seuraavana vuonna tuli Canadaan, Sudburyyn. Vuodesta 1923 lähtien hän asui Timminsissä. Ilmari Sivunen työskenteli 33 vuotta Hollinger kaivannossa.

Lähinnä suremaan jäi hänen poikansa Vilho, hänen vaimonsa Laila ja yksi pojanpoika Jack, kaikki Timminsissä.

Toimenhaltijat lakkoon Ruotsissa

Tukholma. — Jokseenkin 10,000 toimenhaltijaa sai täällä torstaina ohjeet lakkoutua vastatoimenpiteeksi hallituksen työsululle opettajia vastaan.

Lakko kutsuttiin Ammattiliittojen Yhdistyksen toimesta, jonka jäsenyydessä on suurin osa opettajista ja suuri määrä toimenhaltijoita. Liitto myöskin kutsui 25,000 yliopistoissa työskentelevää opettajaa ja lehtoria kolmipäiväiseen lakkoon alkaen lokakuun 24 päivänä. Toimenhaltijat tulevat lakkoutumaan lokakuun 27 päivänä epämääräiseksi ajaksi.

VUOTUISET KALASTAJIEN
KABARETTI TANSSIT
CLINTON-HAALILLA
2605 East Pender St., Vancouver, B. C.
LAUANTAINA, MARRASKUUN 5 PNÄ
alkaen kello 7 illalla
Soittaa E. Kinnusen orkesteri
Hyvä lattianäytös
"Cold Plate"-illallinen tarjoillaan
Liput ennakolta $2.00 — ovella $2.50
Järjestää: Fishermen's Union, Woodward's Local No. 11 ja CSJ:n Vancouverin osasto.

NLn länsikaupan tase ylijäämäinen

Neuvostoliiton kauppatase länsimaiden kanssa osoitti viime vuonna 400 miljoonan D-markan vientiylijäämää, ilmenee Länsi-Saksan tilastoinstituutin laatimasta katsauksesta. Teuvostoliiton viennin arvo länsimaihin kasvoi 1,720 miljoonaa D-markkaa eli lähes 20 pros. Tuonnin arvo sen sijaan kasvoi vain 160 miljoonaa D-markkaa.

Neuvostoliiton viennin arvo länsimaihin oli viime vuonna 10,4 miljardia D-markkaa edellisen vuoden viennin arvon oltua 0,08 miljoonaa D-markkaa. Neuvostoliiton tuonnin arvo länsimaista oli viime vuonna 9,76 miljardia D-markkaa edellisen vuoden tuonnin oltua 9,60 miljardia D-markkaa.

Union Miniere laski taas Katangan kuparin hintaa

Brazzaville. — Union Miniere-yhtymä on taas laskenut keinotekoisesti Katangasta saatavan kuparin hintaa kansainvälisillä markkinoilla. Niinpä tämä belgialainen trusti alensi viime maanantaina ja tiistaina kolme kertaa hintaa, niin että tonni Katangan kuparia maksoi 60,000 Ranskan frangia.

Kinshansan radio toteaa asiasta ilmoittaessaan, että Union Minieren noudattama hinnanalennuspolitiikka tuottaa vakavaa vahinkoa Kongon kansan ja hallituksen eduille sekä koko belgialais-kongolaiselle yhteistyölle. Radio toteaa, että yhtymä on itsepäisesti kieltänyt neuvottelemasta Kongon haliltuksen kanssa edeltäpäin kongolaisen kuparin hinnanalennuksista.

Amerikan löydöstä kiistaa Yalessa

New Haven. — Joukko Yalen yliopiston opiskelijoita vietti keskiviikkona Kolumbuksen päivää polttamalla kartan, jonka sanotaan osoittavan, että norjalainen Leif Eriksson löysi Amerikan.

Yalen yliopiston tutkijat julkaisivat viime vuonna ns. Vinland kartan, jonka he sanovat osoittavan, ettei Kirstoffer Kolumbus ollut ensimmäinen Amerikan purjehtija. Heidän teoriansa mukaan uuden mantereen löysi ensimmäiseksi norjalainen Leif Eriksson.

Yliopiston Kristoffer Kolumbus -teoriaa tukeva yhdistys poltti kartan keskiviikkona. Mielenosoittajat kantoivat julisteita, joissa luki: "Viikingit, menkää kotiin" ja "Olemme sinun kanssasi, Chris". Joukossa oli kuitenkin pari ylioppilasta, jotka olivat toista mieltä. Ruotsalainen Roger Andersson heilutti julistetta, johon oli kirjoitettu "Me olimme täällä ensiksi", ja erään toisen opiskelijan julisteessa luki: "Walesilaiset saapuivat Amerikkaan 1100-luvulla".

KUOLLUT

Elma Marie Lahti

(O.S. JÄRVILÄ)

R. R. 1, Hanmer, Ont., kuoli Sudbury Memorial sairaalassa, perjantai-iltana, lokakuun 14 pnä 1966, ollen 83 vuoden ikäinen.

Lähinnä suremaan jäi miehensä Kalle, R. R. 1, Hanmer, tyttärensä mrs. Martin (Lillian) Lämpsä, Blezard Valley, Ont., lastenlapset, mrs. Guy (Laila) Poirier, Jacques Cartier, Que., mrs. Earl (Lempi) Pearson ja mrs. Leo Lämpsä, molemmat Sault Ste. Mariessa sekä viisi lastenlastenlasta.

Hautajaiset toimitettiin Lougheedin hautaustoimistosta, 62 Eyre Street, maanantaina kello 1.30 ip. Park Lawn hautausmaahan.

KUOLLUT

Sandra Varjonen

(O.S. VIRTAINEN

R. R. 3, Sudbury, kuoli Sudbury General-sairaalassa, maanantaina, lokakuun 17 pnä 1966, ollen 78 vuoden ikäinen.

Edesmenneen Kusti Varjosen puoliso (kuoli toukok. 1965). Lähinnä suremaan jäivät kaksi siskoa, Enni Aaltonen, Sudburyssa ja Senja Knuuttila, Suomessa.

Vainaja lepää Lougheedin hautaustoimistossa, 62 Eyre Street. Hautajaiset toimitetaan toimiston kappelista, keskiviikkona, klo 1 ip. Park Lawn hautausmaahan.

Batory tekee ylimääräisen matkan

Ensi vuonna Puolan hyvin suosittu matkustaja- moottorilaiva Batory tulee suorittamaan yhden ylimääräisen Atlamin ylityksen jo muutenkin ahkerasti toimivaan matkataulukkoonsa.

Batory tulee tekemään kaikkiaan kymmenen matkaa Euroopan ja Expo '67 "sydämen" välillä sekä ylimääräisen matkan Bostonista.

Batoryn vuoden 1967 matkataulukko on seuraava; Quebecista: huhtikuun 29 päivänä, toukokuun 26 päivänä kesäkuun 29 päivänä, heinäkuun 26 päivänä, elokuun 22 päivänä, syyskuun 20 päivänä, lokakuun 17 päivänä ja marraskuun 11 päivänä. — Quebecista joulukuun 6 päivänä. — Bostonista joulukunn 30 päivänä.

Tammikuun pholivälissä Batory lähtee Euroopasta kuusiviikokiselle "West Indies" risteilylle aurinkoiseen Karribeaan. Kesäkuussa v. 1967 se tulee tekemään yksiviikkoisen Baltian risteilyn Skandinavian maihin.

Batoryn kansanomaisuus johtuu sen monipuolisesta ajanviete-ohjelmasta ja mainehikkaasta ruoasta. Laivan orkesteri antaa päivittäisiä konsertteja, tanssia joka ilta, olokuvat — kaksi näytäntöä, koktailipaarteja, lämmitetty uima-allas, hyvin varustettu voimistelusali sekä erilaisia ajanvietepelejä ym.

Lyhyesti, "Batory" on todellisesti kelluva hotelli.

HENKILÖKOHTAINEN
JOULU- ja UUDEN VUODEN TERVEHDYKSENNE
VAPAUDEN JOULUNUMEROIHIN
jotka ilmestyvät:
Lännen numero jouluk. 13 pnä
Itä-Canadan joulukuun 15 pnä

Teillä on erinomainen tilaisuus lähettää Vapauden välityksellä joulu- ja uuden vuoden tervehdyksenne ystävillenne ja tuttavillenne kautta maan.
Te voitte valita henkilökohtaisen, erikoiskehyksessä olevan tervehdyksen, joita on $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00 hintaisia, kirjoittamalla nimenne ja osoitteenne valitsemaanne tervehdysmalliin. Lähettäkää se maksun kanssa Vapauden konttoriin tai antakaa paikkakuntanne asiamiehelle.

HYVÄÄ JOULUA
JA ONNEA
UUDELLE VUODELLE
toivotamme kaikille tovereillemme ja ystävillemme!
(Nimi
(Osoite)
Hinta $3.00

Hauskaa Joulua ja
Onnelista Uutta Vuotta
toivotamme kaikille ystävillemme!
(Nimi
(Osoite)
Hinta $2.00

Vapaus Publishing Company Limited
Box 69 Sudbury, Ont.

Suomalaisia lauluja ja tanssimusiikkia
COLONIAL LP ÄÄNILEVYILLÄ
(Pitkäsoittolevyjä)
Kaikki tässä ilmoituksessa olevat levyt on soitettava 33⅓ kiertonopeudella ja mikroneulalla.

Holiday in Finland
VIOLA TURPEINEN
LP-150 — 12 tuuman
Clap Hands, polkka ● Tanner Waltz ● Harlem Schottis New Year's Hambo ● Scandinavian Folk Dance ● Ellin polkka ● Two Row Accordion, polkka ● Corvette Hambo ● Sataa vettä, sataa lunta, sotiisi ● Oleana polkka ● Nicolina Hambo ● Everybody's

More Dances from Finland
POHJOLAN POJAT ORKESTERI
LP-248 — 12 tuuman
Narpes sotiisi ● Seurasaaren polkka ● Matin jenkka ● Metsäkukkia, valssi ● Romanssi tango ● Lännen polkka ● Synnyinlaaksosta, jenkka ● Rakastan, tango ● Syysunet, valssi ● Kotipaikka-hambo ● Finnish sotiisi ● Kallen polkka.

HINTA $4.50 KPL.
(ynnä 5 prosentin myyntivero Ontariossa)
Posti- ja pikatavaralähetyksistä on ostajan maksettava lähetyskulut
TILATKAA OSOITTEELLA:
Vapaus Publishing Co. Limited
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.